

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusl metams:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už Suverenų
Valstybių \$1.50
Apskaičiuojama kaina kviestis laišku.
Kreipiantis su kokiu nors reikala
adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 36

Keleivio Telefonas
SOUTH BOSTON 3071

SO. BOSTON, SEPTEMBER-RUGSĖJO 3 D., 1941 M.
"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
SOUTH BOSTON 3071

METAI XXXVI

Hitleriui Sumušti Amerika Padarys Viską, Kas Reikės

BET KARAS BUS ILGAS IR SUNKUS.

Taip pasakė prezidentas
Rooseveltas savo Labor
Day kalboj.

Šį panaudėję, Labor Day
šventės progą, prezidentas
Rooseveltas pasakė labai
reikšmingą prakalbą. Jis pa-
reikšė, kad Amerika da ne-
kariauja, tačiau iš jo kalbos
aiškiai galima suprasti, kad
ji ruošiasi karui. "Mes dary-
sim viską, ką tik galėsime,
kad Hitlerio ir nacių galybė
butų sutriuškinta," pareiškė
jisai.

Prezidentas įspėjo visuo-
menę, kad ji nemanytų, jog
nacių armija Rusijoje tapo
sulaikytą. Ne, jis sako, karas
gali būti dar ilgas ir sunkus.
Bet demokratija turi jį lai-
meti. "Tas beprotiškas smur-
to siaubas, kuriuo Hitleris
užleido pasaulį, turi būti pa-
žabotas ir sunaikintas vi-
siems laikams."

Todėl prezidentas kvietė
Amerikos žmones daugiau i-
tempti savo jėgas ir įdėti į tą
kovą pilną savo energijos
dali.

Minėdamas Hitlerio var-
dą, Amerikos prezidentas
vadino jį "priešu." Tai yra
terminas, kuris pa-
prastai vartojamas tikrai
kalbant apie valdonus, su
kuriais jau vedamas karas.

Prezidentas aštriai pa-
smerkė tuos žmones, kurie
pasakoją, kad Amerikai ne-
reikalo ginkluotis, nes
Hitleris mus neužpuolė.
Sitaip iki šiol plepėdavo ir
komunistai. Jie ne tikai ple-
pėdavo, bet organizuodavo
ir siūsdavo į Washingtono
savo delegacijos Baltuosius
Rumus piktiuoti, kad pre-
zidentas "neįtrauktų Ameri-
kos į karą prieš Hitlerį."

Hitleris turi būti sumuštas,
sako Rooseveltas. Amerika
turi ruošti didžiausią pa-
siaukavimui. Visas kraštas
turi įtempti visas savo jėgas.

ANGLŲ SĄLYGOS UZ- IMTAI PERSIJAI.

Užėmę Persiją, anglai pa-
statė jos valdžiai šitokias
sąlygas:

1. Visi vokiečiai, kurie da-
nėra iš Persijos (Irano) iš-
vyti, turi būti perduoti angli-
karo vadovybei. (Manoma,
kad Persijoje yra da apie
3,000 vokiečių inžinierių.)
2. Persijos valdžia turi pa-
rupinti anglams priemonių
pervežimui Rusijai pagal-
bos per savo žemę.
3. Persijos valdžia turi
priziūrėti, kad aliejaus sal-
tinių alauktų pilnu tempu
anglų armijai ir laivynui ap-
rupinti Viduriniuose Ry-
tuose.

SMARKIAI BOMBARDA- VO KINIJOS SOSTINĘ.

Pereitą nedėlidienį japo-
nų orlaiviai smarkiai plėski-
no Kinijos sostinę Čunkingą.
Bombardavimas tęsėsi 5 va-
landas. Tai buvo jau 142-ra-
so užpuolimas ant to mies-
to. Jis esąs panašus jau į
krūvą apkrūvusių grūvėsių.

kad pagreitintus ginklų ga-
mybą. Visi turi vieningai
remti valdžios planus.

Iš visos prezidento kalbos
matosi, kad Amerikos vy-
riausybė yra pasiruošusi sun-
aikinti ir ilgai kovai.

Anglijos užsienio reikalų
ministeris Anthony Eden
taipgi sako, kad šio karo
gaisras apimsis visą žemės
kanuolį. Labai galimas yra
daiktas, kad Japonija pra-
dės karą, idant sutrukditi
Amerikos pagalbą Anglijai
ir Rusijai. Paskutinėmis die-
nomis buvo tarp Amerikos ir
Japonijos valdžių lyg ir pa-
sitarimas dėl santykių su-
švelninimo, tačiau paskuti-
nės žinios iš Tokio rodo, kad
iš tų pasitarimų niekas neiš-
eis. Japonijos armijos vadas
Hayto Mabuči šią savaitę
pasakė, kad Japonija gin-
sianti "savo laisvę" ginklų ir
ragino savo žmones, kad
tam "apsigynimui" jie būtų
pasiruošę.

Pereitą savaitę Hitleris
turėjo pasitarimą su Musso-
lini ir jie taip pat pasakė,
kad kova su pasaulio "pluto-
kratais" busianti ilga ir sun-
ki. Bet jiedu tikisi tuos "plu-
tokratus" nugalėti. Pluto-
kratai, tai Amerika ir Angli-
ja. Bolševizmas, žinoma,
taip pat bus sunaikintas.

Leningrade Rodo- mas Karo Grobis.

Leningrade rusai surengė
paimto karo grobio parodą.
Jie išstatė paimtus vokiečių
tankus, kanuoles, minasvai-
džius, motorcikius su kul-
kasvaidžiais, parašiusius ir
kelias gumines valteles, ku-
riomis buna aprūpinami vo-
kiečių lakunai. Berlyno ra-
dijai buvo paskelbęs, kad
kai kurie vokiečių tankai jau
įvažiavo Leningradą. Ru-
sai tuoj pridėjo paaiškinimą
prie išstatytų pabuklių:
"Tai yra tie vokiečių tankai,
kurie įvažiavo Leningradą.
Jie įvažiavo ištikrųjų — mu-
sų artilerijos sudaužyti ir
traktoriais atvilkti."

KURIE DAUGIAU ME- LUOJA?

Moskvos bolševikai skel-
bia, kad pereitą ketvėrą,
pėtnyčią ir subatą jie numu-
šė 125 vokiečių orlaivius.
patys praradami 124. Na,
čia proporcija būtų patiki-
ma. Bet Berlyno naciai skel-
bia, kad jie per tas tris die-
nas numušė 143 rusų orlai-
vius, patys neprarasdami
nei vieno. Ar galima tam ti-
kėti?

KINIEČIAI PRADEJO PUOLIMĄ.

Vėliausios žinios iš Kini-
jos sako, kad penkiose Kini-
jos provincijose kiniečiai
pradėjo atakuoti japonus.

ZUVO GERIAUSIS VO- KIEČIŲ LAKUNAS.

Berlyno žiniomis, pereitą
savaitę žuvęs Vokietijos la-
kunas kap. Hermann Jop-
pien, kuris buvo numušęs
jau 70 orlaivų.

Vokiečiai Ukrainoj Dvarų Nusteigs.

Prie caro valdžios Ukrai-
noj buvo didelių privačių
dvarų. Atėję bolševikai juos
nacionalizavo, paverė kol-
chozais. Pradėjus dabar vo-
kiečiams briautis Ukrainon,
buvę dvarininkai tikėjosi
galėsį savo dvarus vėl at-
gauti. Bet tas jų viltis iš-
blaskė Berlyne leidžiamas
rusų kalba laikraštis "Novo-
je Slovo," kuris paskelbė
pranešimą, kad "privatinių
dvarų atsteigimas vokiečių
užimtoje Rusijos vietose
niekados nebus toleruoja-
mas." Kolchozai pasiliks
kaip buvo, tik iš jų vadovy-
bės bus pašalinti bolševi-
kai ir visa jų politika. Kol-
chozams vesti busi statomi
ne politiniai agitatoriai, bet
patyrę žemės ūkio žinovai.
renkami iš pačių ūkininkų
tarpų.

Toks esąs vokiečių vyriaus-
ybės nusistatymas, sako
"Novoje Slovo."

Ar gi ne tiesa mes sakėm,
kad tarp bolševizmo ir na-
cizmo skirtumas nedidelis?

ARGENTINA NEPAR- DUOS VOKIEČIAMS TUNGSTENO.

Argentina padeda Jungti-
nėms Valstijoms kovoti
prie Vokietiją. Šiomis die-
nomis ji nutarė nebepa-
duoti Vokietijai tungsteno.
Tungstenas yra labai svarbi
medžiaga karo pramonei.
Jis yra neapsakomai kietas
ir vartojamas metalam plauti.
Jį maišo su plienu ir daro vi-
sokius įrankius. Vokietija
turi jo labai mažai.

TIES VELIKIJE LUKI ŽU- VO 70,000 RUSŲ.

Berlynas praneša, kad pe-
reitą savaitę pasibaigė bai-
kus mušis dėl Velikije Luki
miesto. Kur 22-rosi rusų ar-
mija, susidurianti iš 70,000
kareivių, buvusi visiškai su-
naikinta. 40,000 rusų buvo
užmušta bei sužeista, o liku-
sius 30,000 vokiečiai pa-
ėmė nelaisvėn. Rusai čia
buvę apsupti ir kelias dienas
ėjusi kruviniausia kova.

Velikije Luki miestas sto-
vi apie 275 mylias į vakarus
nuo Maskvos ir apie 250 į
pietus nuo Leningrado. Prie-
karą tenai buvo 30,000 gy-
ventojų ir miestas buvo
svarbus geležinkelio cen-
tras.

PERSIJA PASIDAVE ANGLIJAI.

Persijos ministerių kabi-
netas, kuris buvo pradėjęs
priešintis Anglijos ginkluo-
tų spėkų invazijai, pereitą
savaitę rezignavo ir Persijos
šachas Pachtavi tuojaus įsa-
kė savo armijai nespriešinti
anglams. Karui pasibaigus,
anglai prizadėjo iš Persijos
pasitraukti. Pasitrauks ir ru-
sai, kurie taipgi įėjo Iranan.

LENINGRADAS ATKIRS- TAS NUO MASKVOS.

Vokiečiai praneša, kad
paėmė Novgorodą, jie nuėjo
dar 35 mylias į rytus ir per-
kirto geležinkelį, kuris jungia
Leningradą su Maskva.
Dabar esąs tik vienas atda-
ras Leningrado geležinkelis.
tai tas, kuris eina į Murman-
ską, Rusijos šiaurę.

Rusai Neteko Talino ir Viborgo.

Be to, žlugo beveik visas
Baltijos laivynas.

Leningrado fronte pereitą
savaitę rusai turėjo labai
didelių nuostolių. Finais iš-
mušė iš Vipurio (Viborgo),
o vokiečiai paėmė Estijos
sostinę Taliną ir Baltijos
Uostą (Paldiskį). Bet di-
džiausius bolševikų nuostolis
buvo jų Baltijos jūros laivy-
nas, iš kurio beveik nieko
neliko. Rusai buvo sutraukę
visus savo karo ir prekybos
laivus į Estijos pakraštį no-
rėdami jais išvežti savo ar-
miją ir ginklus iš Talino ir
Paldiskio. Kad priešas ne-
trukdytų išsikraustyti, nuo
sausžemio rusai apsupo Ta-
liną ir Paldiskį keliomis eilė-
mis tanku. o nuo jurių pra-
dėjo šaudyti jų karo laivai.
Be to, rusai turėjo 17 sun-
kiųjų pakrantės kanuolių,
kurias taip pat paleido dar-
ban prieš vokiečius. Išrodė,
kad pasitraukimas buvo ge-
tai organizuotas ir jo užpa-
kalis gerai apsaugotas pa-
kais ir kanuolių ugnimi. Bet
vokiečiai pasirodė vistik
rusų neišleisti. Užėmę neto-
li nuo Talino kalną, vokie-
čiai pradėjo iš kanuolių
plėškinti rusų tankus. o vo-
kiečių aviacija tuo tarpu
pradėjo atakuoti rusų laivus.

Daug laivų buvo suspro-
dinti ir nuskandinti oro
bombomis, o kiti leidosi
bėgti; bet jau nakties laiku
vokiečiai buvo pristatę mi-
nų jiems ant kelio. Patekę į
minų lauką, rusų laivai pra-
dėjo sprogti ir skesti. Vokie-
čiai sako, kad iš viso rusai
čia neteko 60 laivų, o gal ir
šimto.

Taigi pereitą savaitę ru-
sams buvo suduotas skau-
džiausias smugis.

AMERIKIETIS NUMUŠE 4 NACIŲ LĖKTUVUS.

Iš Londono pranešama,
kad amerikietis lakunas,
William Dunn, numušė te-
nai jau 4 vokiečių orlaivius
oro kovose. Bet numušęs
ketvirtąjį jis buvo persautas
per koją ir nusileido žemėn.
Tame mušy, kur jis buvo su-
žeistas, dalyvavo 100 vokiš-
kų messerschmidtų.

ANGLIJOS SUNAIKINTA TURTO UŽ \$480,000,000.

"The Economist," Londo-
no finansų laikraštis, apskai-
čiavo, kad per du karo metu
priešo orlaiviai sunaikino
nekilnojamo turto visoj An-
glijoj už \$480,000,000. Vi-
sas Anglijos nekilnojamas
turtas apskaitomas į \$24-
000,000,000.

RUSIJOS FRONTE KRITO 2,500,000 VOKIEČIŲ.

Maskva sako, kad nuo ka-
ro pradžios iki dabar Rusi-
jos fronte vokiečių armija
neteko 2,500,000 kareivių.
Apie milijonas vokiečių iš to
skaiciaus buvo užmušta.

PRIE GOMELIO KRITO 80,000 VOKIEČIŲ.

Maskva prisipažino, kad
Gomelis jau vokiečių ranko-
se. Bet ji sako, kad kol vo-
kiečiai jį paėmė, jų krito te-
nai 80,000 užmuštais ir su-
žeistais.

\$20,000,000 Nepilie- čiams Supilietinti.

Norima 1,750,000 svetimi-
lių paruošti pilietybės
kvotimams.

Iš Washingtono praneša-
ma, kad vyriausybė yra nu-
sistaciusi paruošti 1,750,000
nepiliečių pilietybės kvoti-
mams, kad jie galėtų gauti
pilnas pilietybės popieras.
Tas darbas kainuosias dau-
giau kaip \$20,000,000.

Šitam darbiui vadovauti
yra paskirtas Dr. William
Fletcher Russell, mokytojų
kolegijos prie Columbijos
universiteto viršininkas, ku-
riam padės Justicijos De-
partamentas, WPA ir kitos
valstybinės organizacijos.

Tam darbiui pradėti visu-
pirma yra šaukiamas Wash-
ingtono konferencija šią sa-
vaitę. Jon kviečiami visokių
švietimo grupių atstovai iš
visų valstijų. Paskui tie at-
stovai sudarys kiekvieno
valstijoj tam tikrą organiza-
ciją, kuri savo ruožtu stiegs
pilietybės pamokas nepilie-
čiams, kurie nori išimti pi-
lietybės popieras.

Darant pernai nepiliečių
registracija, užsiregistravo
apie 5,000,000 svetimsalių.
Iš to skaičiaus jau 1,750,000
žmonių pareiškė noro tapti
šios šalies piliečiais. Taigi
jiems padėti ir bus šitos pa-
mokos organizuojamos. Pa-
mokų vieta ir laikas bus pa-
skelbti vėliau.

Atskrido 47 Rusai.

Šį panaudėję Alaskoje nusilei-
do du dideli rusų hidro-
planai pasiimti daugiau ku-
ro. Jie atlekė čia iš Sibyro
tyrų per Beringo jūros są-
siaurį ir pasiekė daugiau
gazono išlėkė Washington-
nan. Dviejuose orlaivuose
buvo iš viso 47 žmonės, ku-
riuos Maskva siunčia į Wa-
shingtoną su kažin kokia
slapta misija. Visi jie buvo
aprupinti diplomatiniais pa-
sais. Jie nedavė jokių pa-
aiškinimų apie savo kelionę.
išskyrus tik tai, kad jie iš-
skrido iš Maskvos pereitą
ketvirtadienį, rugpjūčio 28
dieną. Apie jų atskridimą iš
kalno nebuvo jokių žinių.
Net po to, kai jų orlaiviai
nusileido Alaskoje, Sovietų
ambasadorius Umanskis
Washingtono sakėsi nieko
nežinąs nei apie jų misijos
tikslą, nei apie pačių jų ke-
lionę.

10,000,000 ORGANIZUO- TŲ DARBININKŲ.

Švenčiant šią metų Darbo
Dieną buvo paskelbta, kad
Amerikos darbininkų unijos
dabartinio laiku turi 10-
000,000 narių. Tai pirmą
kartą Amerikos istorijoj
toks gražus organizuotų
darbininkų skaičius. Kai
darbai eina gerai, tai ir uni-
joms lengviau augti.

PER LABOR DAY ZUVO 486 ŽMONES.

Associated Press surink-
tomis žiniomis, šmet per
Labor Day šventę Jungtinė-
se Valstijose žuvo 486 gy-
vybės. Iš to skaičiaus 336
žmonės buvo užmušti auto-
mobilių nelaimėse, 59 prie-
rė, o 91 žuvo nuo kitokių
priežasčių.

Viborgas Išlaisvintas Finių Tauta Linksminasi

BET KOVA DAR NEUŽ- BAIGTA.

Priešas turi būti išvytas iš vi-
vos Karelijos, sako suomių
armijos vadas.

Pereitą savaitę visa Suo-
mijos respublika pasipuošė
tautos vėliavomis ir laudis
šventę džiaugsmo šventę.
nes jos armija išmušė ir iš-
vijo iš Viborgo rusus, kurie
buvo tą miestą užėmę po
1939-40 metų karo.

Viborgas, kurį finai savo
kalboje vadina Viipuri var-
du, buvo įsteigtas 700 metų
atgal. Rusai jau kelis kartus
buvo jį užėmę, bet narsūs
suomiai visuomet priešą iš-
muša ir išveja.

Kai 1939 metais raudonoji
armija užpuolė suomius, ji
tuojau pradėjo veržtis Vi-
borgo kryptimi. Bet rusai
atakavo ištisus 4 mėnesius iš
Viborgo nepaėmė. Jie už-
ėmė tą miestą tik tada, kai
suomiai nutarė karą baigti
ir pasitraukė iš Viborgo jau
mušiams sustojus.

Tačiau suomiai dabar at-
siėmė Viborgą per vieną sa-
vaitę. Kai 1940 metais suo-
miai traukėsi iš to miesto, jie
paliko jį rusams čielybėj;
o kai dabar turėjo jį jo trau-
ktis rusai, jie daugiau kaip
pusę miesto susprogdė ir su-
degino. Suomijos radijo sto-
tis pranešė, kad išliko tik
apie 40 nuosimčių nesunai-
kintų trobesių.

Finais nenorėjo Viborgą
smarkiai atakuoti, ypač jie
vengė jį bombarduoti, kad
nesugriovus namų; bet kai
pamatė, kad raudonieji van-
dalai pradėjo jį miestą iš vi-
daus deginti ir sprogdinti,
tada jau finai nelaukė, kad
puolė ir šturmu sugniuždė
tris raudonasis divizijas.
Miestą paėmė, suomiai turė-
jo tuoj gesinti rusų užkurtus
gaisrus.

Atsiėmus finams Vibor-
gą, šią savaitę iš Stockhol-
mo pasklido gandas, kad
suomiai jau pasiekė savo tik-
slą ir esą jau pasirodę tai-
kos deryboms su rusais. Vie-
nas tų gandų sakė, kad mar-

AUDROS IR POTVINIAI.

Po smarkių liūčių ir audrų,
šiaurinėse valstijose kilo
potviniai. Apie Lowell, N. Y.,
patvins upelis nunešė
medinį tiltą ir 5 žmonės
važiavę automobilium įkrito
į vandenį; manoma, kad visi
žuvo. Wisconsin šiaurėje
keli šimtai šeimynų buvo
privertos kraustyti iš savo
namų. Superior ežere kilus
audrai žuvo apie 12 žmonių,
kurie pereitą nedėlidienį bu-
vo išsire žuvauti.

REIKIA 40,000 DARBI- NINKŲ JAVAMS VALYT.

Oregono valstijos guber-
natorius Sprague pereitą ne-
dėlidienį paskelbė per radi-
ją, kad Oregono fermeriams
tuojaus reikia apie 40,000
darbininkų pupelėms, apy-
nėms ir slyvoms rinkti. Jei-
gu darbo rankos neatsiras,
jis sako, tai apie \$10,000,-
000 vertės produktų bus
fermeriams žuve.

šalas Vorosilovas atitraukęs
savo raudonąją armiją net
150 mylių nuo suomių fron-
to, duodamas tuo suprasti,
kad rusai sutinką užleisti fi-
nams visą tą plotą, jeigu fi-
nai ištikrųjų sutiktų karą
baigti. Stokholmo žiniomis,
tarp finų ir rusų tarpinin-
kaujas Amerikos ambasado-
rius Londone.

Berlynas irgi buvo pradė-
jęs abejoti, ar norės finai tę-
sti karą toliau, pasiekę vy-
riausio savo tikslo.

Bet gen. Oesch (ištark:
Es), finų generalinio štabo
viršininkas, tuos gandus iš-
blaskė, pareiškdamas šią sa-
vaitę, kad "mūsų kova dar
nepabaigta."

Suomiai dabar turi atsiim-
ti visą Kareliją, sako jisai.
Karelija yra suomių žemė,
per smurtą iš jų išplėsta.
Tai yra miškuotas, ežerai
išmargintas kraštas, ir tęsia-
si apie 100 mylių į rytus nuo
dabartinės Suomijos-Sovie-
tu sienos. Per Kareliją eina
geležinkelis, kuris jungia
Leningradą su Rusijos šiau-
rės uostu Murmansku, todėl
vargiai rusai sutiks geruoju
Kareliją atiduoti.

Nepagamina Pa- kankamai Ginklų

Zinios iš gerai informuo-
tų šaltinių sako, kad Ameri-
kos ir Anglijos pramonė,
dirbdama tokiu greičiu kaip
dabar, negalės pagaminti
ginklų ir amunicijos tiek,
kiek jos reikia dabartiniams
karo veiksmams. Vienai
Anglijai ginklų užtektų, bet
dalykas yra toks, kad reikia
aprupinti ir kitas šalis, ku-
rios dabar kariauja prieš
diktatorių bloką. Ginklų rei-
kia Kinijai ir Rusijai. Reikia
jų Olandijos Rytų Indijai,
reikia Malajų valstybėms,
Turkijai ir Portugalijai. An-
glija turi aprūpinti savo ar-
miją ir laivyną ne vien tikrai
namie, bet ir Indijoje, ir Af-
rikoj, ir Tolimuose Rytuose.

Rusijai dabar reikės daug
pagalbos, nes ji netenka Uk-
rainos, kur randasi jos an-
gliš kasyklos, duona ir svar-
biausia geležies pramonė.
Amerika turės Rusijos žmo-
nes ne tikai apginkluoti, bet
ir maitinti ir aprūdyti, jeigu
norės, kad jie laikytųsi prieš
vokiečius. Taigi reikės padi-
dinti gamybą.

JULIUS LEKAVIČUKAS AREŠTUOTAS.

Bostono dienraščiai prane-
ša, kad Brocktone buvo
suintas Julius Lekavich, 24
metų amžiaus South Bosto-
no lietuviukas, kuris buvo
išsigejęs ir pergeitai auto-
mobiliu važiavo. Be to, jis
neturėjęs ir laisnio.

TRAUKINYS NUVIRTO Į EŽERĄ.

South Kent, Conn. — Pe-
reitą savaitę netoli nuo čia
nuviro į ežerą traukinys,
kuris vežė į New Yorką apie
250 vaikų iš vasaros kempijų
Massachusetts valstijoj. Ka-
tastrofą žuvo du traukinio
masinistai.

APŽVALGA

SIULO STEIGTI "GOLGOTOS MUZIEJŲ."

Lietuvos laikraščiuose yra kiles sumanymas steigti "Lietuvos Goltotos Muziejų", kuriame būtų surinkta visa medžiaga apie buvusią Lietuvą vergiją bolševikų viešpatavimo metu.

Ta vergija iš dalies nušviečia "Ukininko Patarėjų" įdėtas straipsnis antgalvius "Pragaras, Kuriamė Buvo Kankinami Lietuviai," kur tarp kita ko rašoma:

"Birželio 23 d. rytą Kauno gatvėse pasirodė būreliai iš blyksniais, numirėliškais veidais žmonių, apsilikusių pilkomis apdriskusiomis sėrmėmis, apsiavusių medinėmis klumpėmis arba visiškai basų, apžėlusių barzdomis. Jie skubėjo pas savuosius, pas pažįstamus, į Raudonąjį Kryžių. Tai buvo politiniai kaliniai, ta dieną išlaisvinę iš Kauno sunkių darbų kalėjimo.

"Kokie buvo bolševikiški kalėjimai, mes neturėjome mažiausio supratimo. Kas juos pateikdavo, jau neįsėdavo, ir niekas apie juos negalėjo nei žodžio pasakyti. Tačiau dabar paaiškėjo visas. Susidaryti nuomonių apie šias bolševikiškas bausmės vietas užtenka vieno žvilgtelėjimo į buvusius politinius kalinius.

"Daugumas buvusiu politinių kalinių išsėdėjo kalėjime palyginti nedaug laiko, tačiau iš kalėjimo jie visi išėjo mažai bėpanasūs į žmones. Taip išskankinti sumtuosius buvo galima tik ypatingose sąlygose."

Buvęs kalnys Juozas Dagala, šakietis, pasakoja: "Ištikrųjų Kauno sunkių darbų kalėjimas buvo ne kalėjimas, o pirmos rūšies bolševikiškas pragaras. Mane suėmė vien tik dėl to, kad buvau šaulys. Prieš tai aš viena ranka pakeldavau grūdų maišą, o darba vos bėpavėlu kojas."

Nors pagal įstatymą kaliniai turėjo teisę pasivaikščioti kalėjimo kieme, bet bolševikai neduodavo jiems ta teisę naudotis. Iš kalėjimo urvų politinių kalinių neįsėdavo, o tuose urvuose nebuvo nei oro, nei šviesos. Rastuosius Lietuvoje kalėjimus bolševikai pavadino "buržuazijos poilsio namais."

Kad jie būtų tikrai bolševikiški kalėjimai, okupantai užmūriję langus, palikdami viršuje tik mažutes angas, į kurias sudėjo nepermatomus stiklus. Urvai buvo prikimti kaliniais sausakimais, taip kad judėti juose nebuvo galima. Visą laiką reikėdavo vietoje sėdėti arba stovėti. Bet sėdėti ir stovėti buvo leidžiama tik tiesiai: jei kalnys atsisėdavo į sieną, jį tuoj baudavo.

Maistas pats blaiviausias — iš ryto puodukas šilto vandens su apyžele juoda duona, pietums pašarinių runkelių sriuba, o vakarienei — sėlenų putra. Ir visados tas pats ir tas pats.

Susirgus, daktaro prisikvičiui nebuvo galima. Miegoti reikėdavo ant purvinos ir drėgnos žemės, nes ant narų visi nesutildavo. Pagalvų neduodavo. Baltinius maldydavo karta į 4—6 savaites. Barzdų skust neduodavo: jas galima buvo tik kirpti plaukams kirpt mašinėle, ir tai tik sykį per mėnesį. Todėl visi kaliniai būdavo apžėli ir purvini.

Bet visa tai buvo tik menkinis, sulyginus su tuo, kas reikėdavo iškentėti tardymo metu, sako buvęs kalnys Vaclovas Jakštaitis. Arestuojami politiniai kaliniai tikėjosi susilaukti iš bolševikų visko, tačiau nesitiekė tokiu baisaus kankinimo.

"Ukininko Patarėjus" sako: "Daugelis kalinių iš tardymo grįždavo išsukiotais šnariais, subadytomis panagėmis, surėžtomis galvomis, sutinti garais ir visai kitaip kankinti, kad tik prisimintų pačių tardytojų padiktuotus apkaltinimus.

"Nors bolševikai ir tvirtino, kad jų valdžia bus amžina, bet ji subyrėjo nuo pirmųjų lietuvių sukilėlių smugių. Kartu atėjo galas ir tam terorui. Pradėjus pakrikusiai bėgti raudonajai armijai, paspruko ir kalėjimo sargai. Politiniams kalinims niekas nebepastėjo kelio į laisvę.

"Išlaisvinusius iš kalėjimo politinius kalinius glubėjo Raudonasis Kryžius. Ligi susidarys kokį pragyvenimo šaltinį ar ligi susisieks su savikliais, jie gauna pastogę, maistą, medicinos pagalbą. Bet tai tik silpnėsi. Stipresnėji emėsi ginklų ir išėjo su partizanais."

Bet tai da ne visa Lietuvos žmonių Goltota. Bolševikų žvėriškumas pasireiškė visu pašėlimu kai jie turėjo bėgti iš Lietuvos. Pavyzdžiui, Panevėžio ligoninės personalo išžudymas, gydytojų kankinimas, koncentracijos stovyklų kelių simčių ukininkų skerdynė ir daugybė kitokių ekscesų. Visa tai buvo nufotografuota ir tos fotografijos su paaiškinimais busiančios sudėtos į "Lietuvos Goltotos Muziejų."

KUR PONAS SMETONA PADĖJO AMERIKIEČIŲ AUKAS?

Situ klausimu mes buvom rašę jau "Keleivio" 30-tame numery. Tenai mes citavome 1922 metų rugšjo 26 d. laidos "Lietuvos Žinias," kur buvo statomas jam paklausimas, ką jis padarė su tais pinigais, kuriuos amerikiečiai siuntė jo adresu Lietuvos reikalams, bet jį paklausimą buvęs Lietuvos prezidentas ir iki šiol dar nėra atsakęs.

Lietuvos spaudoje tais laikais buvo įtarimų, kad amerikiečių aukomis p. Smetona leidęs savo laikraštį, "Lietuvių Balsą."

Štai prieš mus guli 1921 metų "Lietuvos Ukininko" 50-tas numeris, kurio 5-tam puslapyje rašoma:

"Lietuvių Balsas, kaip yra daugelio manoma, leidžia mas amerikiečių pinigais. Tu pinigų Smetona turi, turbūt nei jis pats nesigins. Kai A. Smetona prezidentavo, tai amerikiečiai surinkę aukų Lietuvos našlaičiams, kareiviams karo lauke ir kitokiems reikalams, bet nežinodami komitetų adresu arba jiems neįtikėdami, o kiti nežinodami kam reikalingiausi pinigai, pasiūsdavo juos A. Smetonos vardu ir parašydavo panašius laiškus: 'Pone Prezidente, mes, NN, siunčiame jusų vardu tiek ir tiek simčių tukstančių aukšų ir prašom jusų tuos pinigus paskirstyti sulig savo nuožiūros tėvynės reikalams.'"

"Lietuvos Ukininkas" sako, kad gaudamas su tokiais laiškais pinigus, Smetona nutardavęs taip: pinigai padėdami man sunaudoti sulig mano nuožiūra, taigi aš galiu juos skirti kam tik man patinka. "Ir šiuos pinigus p. Smetona dejo savo sąskaiton bankan."

Šis žemėlapis parodo Iraną (Persiją), kurį šiomis dienomis užėmė anglai su rusais. Juodos rodyklės parodo, kuriomis vietomis jų armijos įėjo. Iranas yra labai turtingas alyvų šaltiniai, kuriuos anglai jau užėmė.

"Lietuvos Ukininkas" baigia savo straipsnį taip:

"Apleidęs prezidento vietą, jis (Smetona) iš šių pinigų apyskaitos neįsėdavo... Dabar turbut bus aišku, kur amerikiečių aukos, Tėvynės labai duotos, nuėjo."

Naujoji Anglijoje tais laikais buvo lietuvių įsteigtas "Nuterotos Lietuvos Draugų Komitetas," kuris rinkdavo pinigų ir siūsdavo į Lietuvą p. Smetonos vardu. Tačiau negaudamas iš Smetonos jokių pakvitavimų, šis Komitetas pavėdė savo ju-risriskonsultui adv. Bagočiui parašyti p. Smetonai laišką ir pareikalauti atskaitos.

1922 metų kovo 31 d. adv. Bagočius parašė p. Smetonai į Kauną registruotą laišką, prašydamas paaiškinti kaip jis suvartojo gautus iš Amerikos pinigus Lietuvos pavargėliams. Iš Kauno pašto atėjo paliudymas, kad tas laiškas p. Smetonai įteiktas. Tas paliudymas ir to laiško kopija dabar guli prieš mus ant stalo. Bet p. Smetona "atsakė" tylėjimu. Ir jis tyli iki šiai dienai.

Bet ar nebūtų gi laikas jam nors dabar pasiaikinti Amerikos lietuvių visuomenę, ką jis padarė su jos aukomis?

KOKIA IS TO NAUDA?

Jau paaiškėjo, kad vokiečiai Lietuvoje elgiasi negeriau už bolševikus. Jie nepripažino nei tos vyriausybės, kurią buvo pastatę Lietuvos sukilėliai, išviję bolševikus. Vokietijos spaudoje dagi nepapaminėjo nei to fakto, kad bolševikus iš Lietuvos išgrūdavo patys lietuviai.

Todėl "Naujienos" stato klausimą, kokia Lietuvai nauda iš to, kad vienu okupuotą nusikratyta, o kitu susilaukta? Kokia jai nauda iš to, kad atsirado naujų "paleikių," kurie sutinka tarnauti naujiems atėjūnams?

"Naujienos" mano, kad šitokia politika gali pakenkti Lietuvos ateičiai, nes jei demokratines valstybes Hitleris "likviduos," tai dabartiniai jo talkininkai gali atsidurti kėblioj padėty.

Bet nevisuomet galima žiūrėti, kokia bus nauda ateity. Pavyzdžiui, kokia bus nauda žuviai, kuri išsoka iš čirskiančios skaurados tiesiai ugnį? Bet ji šoka, nes negali keptuvę išskentėti. Ir kiekvienas tatau supranta.

Mums rodos, kad Lietuvos žmonių elgėsi pasaulis taip: gerai supranta ir nekalbina juo dėl to, kad jie šoko iš Stalino skaurados į Hitlerio žarijas.

KAIP HITLERIS APMOVĖ SAVO PARTNERĮ STALINĄ.

Sukako jau dveji metai, kaip Hitleris su Stalinu padarė sutartį sunaikinti "buržuazinę demokratiją" Europoje. Kaip tik tą sutartį Molotovas Maskvoje pasirašė, Ribbentropas tuoj sėdo orlaiviu ir pristatė ją Hitleriui Berlyne. Anksti sekantį rytą Hitlerio armija jau įsiveržė Lenkijon. Tai buvo dabartinio karo pradžia. Todėl "Naujienos" ir sako:

"Atsakomybė už šitą naują pasaulio skerdynę priklauso Hitleriui ir Stalinui. Nežiūrint, kaip šis karas pasibaigs, istorija neužmirš, kad kraujas nesuskaitomų tukstančių žmonių, kurie jam žuvo ir dar žus, krinta ant dviejų totalitarinių despotų galvų.

"Moralinis žmonijos jausmas bus patenkintas tikiai tai tuomet, kuomet šis karas jiems abiem padarys galą."

Chicago dienraštis teisingai sako, kad—

"Maskvos 1939 metų rugpiučio 23 dienos paktas buvo ne tik sutartis pradėti karą, bet ir susitarimas pasidalinti busimuoju karo grobiu.

"Bet kuomet du plėšikai derasi dėl pasidalinimo svetimu turtu, tai juodu kiekvienas galvoja, kaip kiti kitą apgauti. Hitleris, matyt, geriau suprato savo partnerio psichologiją. Jisai apsimetė labai 'duosniu' ir pradžioje Stalinui, beveik 'uždyka,' pusę Lenkijos, visus Pabaltijo kraštus ir Besarabiją. Iš Stalino, už šitą didelį grobį, jisai nereikalavo nieko — tik, kad Maskva 'užtikrintų saugumą' Vokietijai rytų šone."

Susidėjęs su Hitleriu partneriais, Stalinas jautėsi daug laimėjęs, nes—

"Be vargo, be kovos, neišsaudamas nei vieno šuvo, jisai emė kito svetimą teritoriją po kitos. Tik narsieji suomiai atsisakė be pasipriešinimo listi į sovietiską rojų — ir, kai 'nugalimoji' Raudonoji armija šoko juos bausti, tai jie uždėjo didelį gužą jai ant kaktos. O visur kitur Stalinui sekėsi. Jo imperija augo ir jo garbė grėšė nusielti Ivano Baisiojo ir Petro Didžiojo liaurus."

Bukaprotis Maskvos diktatoriui tačiau nesuprato, kad jis čia kišo savo galvą į Hitlerio kilpą. Jis nenumatė, kad jo apipletus suomius, lietuvius ir kitus Hitleris panaudos prieš jį patį, ir atsitiko. Kai tik Hitleris skėlė Rusijai smugį, prieš rusus sukilo visi Stalino atplėsti kraštai, nuo Bal-

tijos iki Juodos jūros. Jeigu Hitleris dabar Stalinui kailio nenulups, tai bus ačiū tik Anglijai ir Amerikai, kurios žada duoti Rusijai pagalbos ir tuo pačiu laikui pačios Vokietijai muša.

Bet užuojautos buvusiam Hitlerio partneriui Stalinui neturi nei Amerika, nei Anglija. Jos žada jam pagalbą tik dėl to, kad jis yra mažesnis pavojus negu Hitleris: tačiau savo širdyse ir Amerika ir Anglija trokšta, kad abudu šie diktatoriai žlugtų kuo greičiausia.

Kaip Išrodė Minskas Vokiečiams Atėjus.

Vokiečių laikraštis "Deutsche Allgemeine Zeitung" aprašinėja, kaip atrodė raudonosios Gudijos sostinė Minskas, kai jį atėjo vokiečių kariuomenė: "Buvo jau vakaro prieblanda, kai privaziavome vargingus Minsko priemiesčius. Vakaro rūpą užtraukė savo šydą ant žmonių ir jų butų. Mes dar pastebime, kad ant langų skersai ir išilgai užklijuoti popieriai, bet toliau nieko kito nebegirdėti, kaip tik mūsų motoro užėsys, nes mes važiuojame per griuvėsius. Gatvė po gatvės, namas po namo: juodi dūmai nupaisė ant pasilikusių fasadų ornamentus. Miestą dar užgausio elegantiškas milžiniško gaisro debesio kvapas. Iš šitų namų kvartalų teriogo vien tikai suakmenėję kaiminai, simtas, du simtai, tys simtai, vienintelės patvarios medinių namų dalys. Toliau pakyla taip pat aukštai, keturių, penkių, šešių aukštų mūrai. Bet tai tėra vien buvusių namų fantominiai griaučiai; jie visi išdege."

Tenka pastebėti, kad ir Latvijos sostinė Ryga yra smarkiai nuo karo veiksmų ir raudonosios armijos padėginėjimų nukentėjusi. Ypač skaudžiai išdege Rygos senamiestis. Kokioje padėtyje yra Estijos sostinė Talinas, žinių neturime. Tokiu būdu iš Pabaltijos sostinių išgelbėti tik Vilnius ir Kaunas. Šiuos didžiuosius Lietuvos miestus išgelbėjo savo pasiaukojimu lietuviai sukilėliai, išviję raudonuosius pačioje karo pradžioje ir sutrukdę bolševikams įvykdyti kriminalinius turto naikinimo planus.

Iš Lietuvos laikraščių matyti, kad Kaune esanti Amerikos Lietuvių Akcinė Bendrovė vėl veikia. Ji ieško šaltkalvių ir automechanikų.

Krislai ir Rastai.

"Trijų Demokratių Valstybių Sąjunga" — stambesniam raidėm pavadinamas straipsnis rugp. 19 d. "Laisvėje."

Atsirado, mat, nauja demokratija! Nuo kada Rusija patapo demokratija? Bent "Laisvėje" paaiškintu mums apie tai plačiau. Nereikia mums to jau nudevėto aiškino. kad Stalino konstitucija "demokratiškiausia visame pasaulyje." bytina net Amerikos! Paaiškinkite mums demokratiškais darbais — įrodymais.

Dar vienas naujas rekordas: Rusija baigia "bytyti" ir Romos popiežių savo meile krikščionims. Iš Šveicarijos buvo pranešta šiomis dienomis, kad tenai buvo girdėtas per radiją pranešimas iš pačios Maskvos (ką ir "Laisvėje" patvirtino), kuri slovakių, olandų, rumunų ir bulgarų kalbomis kreipėsi į visus "okupuotų kraštų Dievą mylinčius gyventojus, kad jie sukilty ir gintų savo tikėjimo laisvę." Ta pati girdėta Maskvos agitacija puolė vokiečių valdžią, kaip pavojingą krikščionybę, norinčią nuversti "Kristų-Karalių" ir jo vietoj pastatyti nacių filozofo Rozenbergo pagonišką mokslą.

Tai matote, kokie jie dideli demokratai, kokie dideli krikščionys! Lygiai tokie pat dideli jie ir lietuviai! Amen!

Kokie jie dideli lietuviai ir kiek jiems lietuviybė rūpi. Prašome spręsti iš kažkokio V. Paukščio išperėto straipsnio "Laisvėje" (rugs. 20.). Kartoju jo žodžius: "Keleivis, 'Naujienos,' 'Vienybė' ir kiti jų sėbrai pranešė, kad lietuviai veik plikomis rankomis išvijo iš Lietuvos Sovietų Sąjungos kariuomenę. Tik, sakau, ir narsumas ty lietuviu!..."

Tiktai koks svetimautis galėtų taip kalbėti ar rašyti. Joks tikras lietuvis nepavydėtų savo broliams narsumo, ypatingai krauju užtarnavus. 1918 metais lietuviai plikomis rankomis kariavo trijuose frontuose. Kodėl šiandien lietuviai negalėtų parodyti narsumo?

Blogas tas paukštys, kuris savo lizdą teršia.

Bimba vienoj vietoj šitaip kliedi (varjavoja): "Aišku, kad gaila teritorijos ir miestų, bet dar daugiau gaila žmonių. Stalinas yra pareiškęs, jog žmogus yra brangiausias šalies kapitalas (turtas). Sovietų karinė komanda taupo, kiek tik galima, tą brangiausį šalies turtą."

Pamanytumėi, kad taip būtų pasakęs Washingtonas ar Lincolnas. Atsirado didis humanistas, Stalinas! Na, o kur yra gen. Tučačevskis, Ubara? Kur simtai tukstančių Ukrainos ukininkų, kurie 1933-34 metais tyliai pasipriešino Stalino kolchozacijai? Kur daugybė kitų aukštų asmenybių?

Yes, rojuje...

Iš patikimų šaltinių teko sužinoti, kad Amerikos valdžios tam tikri organai su-tinka išleisti iš kalėjimo amerikiečių komunistų partijos fiurerį, Earlą Browderį, jeigu jis išėjęs iš kalėjimo tuojau apleistų šią šalį ir išvažiuotu Sovietų Rusijon.

Kaip žinom, Browderis buvo pasodintas kalėjiman už klastojimą Amerikos pasų, ir ne už vieną kartą, kada pasivadinęs svetima pavarde jis klastingai išgavo Amerikos pasą ir keliaudavo i Rusiją. Ne vien Amerikoje, bet kiekvienoje pasaulio šaly

už savo klastojimą griežtai baudžiama: Vokietijoje ir Rusijoje prie sienos. Tai ne "techniskas menkinis," kaip "Laisvėje" bando žiopliskiškai aiškinti. Išėity, kad ir vogimas jiems "techniskas menkinis," jeigu tiktai bolševikas tai padaro.

"Laisvės" kurpaliui Bimbai nepatinka, kam Amerikos lietuvių laikraščiai persispausdina raštus iš pradėto leisti Lietuvoj naujo diensračio "I Laisvę." Nepatiktų jam, jeigu mes patartumėm, kad jis savo raudondvario "Laisvę" arba "Pravdą" su "Izvestija" padėtų į gurba. Mes lietuviai norim žinoti iš pačių Lietuvos žmonių, kas pas juos dedasi. Mes mokėsime atskirti kas Hitlerio, lygiai kaip mokėjome atskirti kas Stalino, kada ateidavo dar "Tarybų Lietuva." Nerėkėm mes tada "mesti gurban." Jeigu kas nesutinka su jumis, jus butinai turite sutrempti. Nieko nėra jums švento — neliečiama.

Ot, jeigu kiauulė ragus turėtų...

Salum Aleikum.

Žinotini Dalykai.

AR ŽMOGUS PAZABOS UGNIKALNIUS?

Nors visose srytyse paskutiniųjų laikų mokslas yra sparčiai pažengęs, bet nieko konkretaus ir rimto nebuvo padaryta kovai su vulkanais arba ugniakalais, kurie tiek baises nuostolių pridaro ir gyvybių sunesina. Kas musų nežino, kad žemes dresnėjimas sunaikina istisus miestus, o iš ugniakalnio besiveržią pelenai ir lava tolimiausiose apylinkėse sunaikina visokią gyvybę.

Dabartiniu laiku vienas Šiaurės Amerikos mokslininkas pradėjo įieškoti priemonių kovai su vulkanais arba, įieškoti to, kas nors kiek mažintų jų naikinančią jėgą. Ilgai daręs visokius bandymus mokslininkas papvėtyrė, kad žymiai sumažina lavos veržimąsi, jeigu tik la-vai pradėjus veržtis į kraterį pradedama mesti sunkaus svorio bombos. Jis sako, kad tuomi busi galima vulkanus suvaldyti.

KIEK YRA PASAULY KALBŲ.

Kalbų mokslo žinovai sako, kad gyvų kalbų dabar dar yra apie 3.000. Iš 860 svarbesnių kalbų keturiomis, kaip žymiausiomis kalba Europoje, o 153 už jos sienų ir 117 visose okeanijos salose.

Be šito, kalbininkai sako, kad nepaprastai daug kalbų jau yra išnykę, ypač tų tautelių, kurios buvo ilgiau baltųjų valdytos. Anglų kalbininkas Williamson sako, kad kas metai tokių kalbų pranyksta po tris. Mokslininkai sako, kad iš visų tokių kalbų neliks nei vienos gyvos.

PAUKŠČIŲ MOKYKLA.

Ar žinot, kad netoli Londono anglų profesorius Gilbert jau kuris laikas kaip užlaiko įdomią paukščių mokyklą. Ką gi gali mokinti paukščius? Ogi skraidyti, giedoti, kaip elgtis su žmonėmis kambaryje ir tt.

Su tokiais mokiniiais reikia ir mokytojų aukštos kvalifikacijos. Mr. Gilbertas toks yra. Jo paukščių akademija ne tik visoj Anglijoje, bet ir jos kolonijose plačiai pagarsėjus. Iš labai daugelio kraštų atveža pas Gilbertą brangius paukščius mokinti. Jis juos puikiausiai išmoka.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIAMano Nuomonė Dėl Amerikos Lietuvių
Suvažiavimo—Seimo.

Kaip jau buvo "Keleivys" iškeltas ir vėliau "Tėvynėje" pakartotas klausimas, ar verta dabar šaukti Amerikos Lietuvių Seimą, tai ir aš noriu šiuo klausimu pridėti savo žodį.

Kaip visiems yra žinoma, šis pasaulio karas yra "žaliojo karas", kaip jį vokiečiai vadina. Per šį karą vokiečiai užkariavo didžiąją Europos valstybių daugumą, negu per praėjusio pasaulio karą. Dabar viskas yra daroma greitai, tiesiog žaibo greitu. Tokios galingos valstybės kaip Prancūzija, Belgija ir Olandija, per šį karą buvo vokiečių užkariotos ir keturias savaites. O Lenkija sumuko ir dvi savaites, nors prieš tai gyvėję pasauliui savo galingumu ir savo kareivių narsumu.

Baisusis azijatis Stalinas paverė mūsų Lietuvą 1940 metų birželio 15 d. ir per tą visą metų baisiausią mūsų brolių terorizavo, plėšė ir žudė, šimtus tūkstančių lietuvių išgrūdė į Sibyro tyrus, už įgalvotus jo valdžiai pasipriešinimus. O prieš pat vokiečiams paskelbiant rusams karą, Stalino žvalgybininkai pradėjo masiniai lietuvių šviesuomenę terorizuoti: vienus šaudė ir žudė, o kitus uždarydavo vagonuose išvežė į Sibyro tyrus. Kas su tais tūkstančiais mūsų brolių atsitiko, kurie buvo brutaliai išplėsti iš savo pastogių, iki šiol niekas nežino. Apie juos reikėtų sužinoti kuogreičiausiai ir kas nors tai turėtų padaryti. Bet kas turėtų ir galėtų jų padėti sužinoti?

As nemanau, kad Amerikos lietuvių suvažiavimas arba seimas galėtų čia ką nors greitai padaryti. Šis darbas yra darbas keliatos žmonių, komiteto, o ne seimo. As manau, kad Amerikos lietuvių seimas negalės būti greičiau suauktas kaip i kokių keturių-penkių mėnesių, o gal ir ilgesnį laiką gali užimti. Na, o per tą laiką kas gali atsitikti Europoje ir mūsų tėvynėje Lietuvoje, tai niekas šiandien negali įsivaizduoti.

Jei tokis seimas ir būtų suauktas, tai visvien bus išrinktos komisijos, kurios visą detalį darbą atliks, o delegatams suvažiavusiems paliks tik patvirtinti rankas už, ar prieš kokią rezoliuciją, tai ir viskas. O tokio seimo išskaičiai bus nemaži. Daleiskime, kad susivažiuos tik 1,000 delegatų i kokių nors Amerikos miestą, tai skaitant tik \$50.00 išlaidų kiekvienam delegatui, tokis seimas atsisie \$50,000. Tačiau vien to neužteks. Kiekvienas delegatas išleis daug daugiau. Paskėmė bus tokia, kad tokis seimas Amerikos lietuviams gali kainuoti netoli \$100,000. O naudos iš to aš nenumatau didesnės, negu tai galėtų atlikti keliatas žmonių.

New Yorko Seimas 1918 metais.

Man prisimena Amerikos lietuvių seimas, kuris buvo suauktas 1918 metų kovo 13-14 dd. New Yorko mieste. Man tada teko atstovauti Chicago šv. Jurgio parapiją, sykiu su kitais dviem tos parapijos atstovais. Antas atstovas buvo p. A. Nausiedėnė, o trečio nebepamenu. Viso delegatų susirinko, kiek pamenu, apie 1,500. Prabuvo ten apie dvi dienas ir paskėmė buvo ta, kad mu-

sų vadai nepriėjo prie jokio bendro darbo. Kiekviena srovė pasiliko prie savo nusistatymo turėti savo atskirą fondą ir atskirai aukas rinkti. Viskas, kas buvo atsieta, tai tarpserovinei kovai susivelninti įsteigtas Lietuvių Informacijų Biuras Washingtone.

Ką mes delegatai atlikome? Nagi, kai tie mūsų vadai vargais negalais sutiko ant kokios nors rezoliucijos, tai mes gavome progos pakelti rankas už ar prieš—tai ir viskas. O man kainavo ta kelionė apie \$80.00. Todėl skaitant maž daug tokias išlaidas visiems 1,600 delegatų, tas 1918 metų seimas kainavo Amerikos lietuviams apie \$128,000.

Suprantama, tokis seimas tuomet gal ir buvo reikalingas. Tada lietuviai visame pasaulyje dar tik svajojo apie nepriklausomą Lietuvą. Pasaulis dar buvo menkai apie lietuvių painformuotas; tada buvo butinas reikalus išsiskirstinti pasaulyje ir supažindinti kitataučius su lietuvių pageidavimais. Šiandien jau yra visai kas kita. Šiandien jau mes matėme, kaip Lietuva puikiai gyvavo ekonomiskai ir pavyzdinčiai tvarkė savo gyvenimą, todėl šiandien jau nereikia pasaulio politikus įtikinti, kad lietuviai sugebės patys save valdyti. Tą faktą jau žino visas pasaulis.

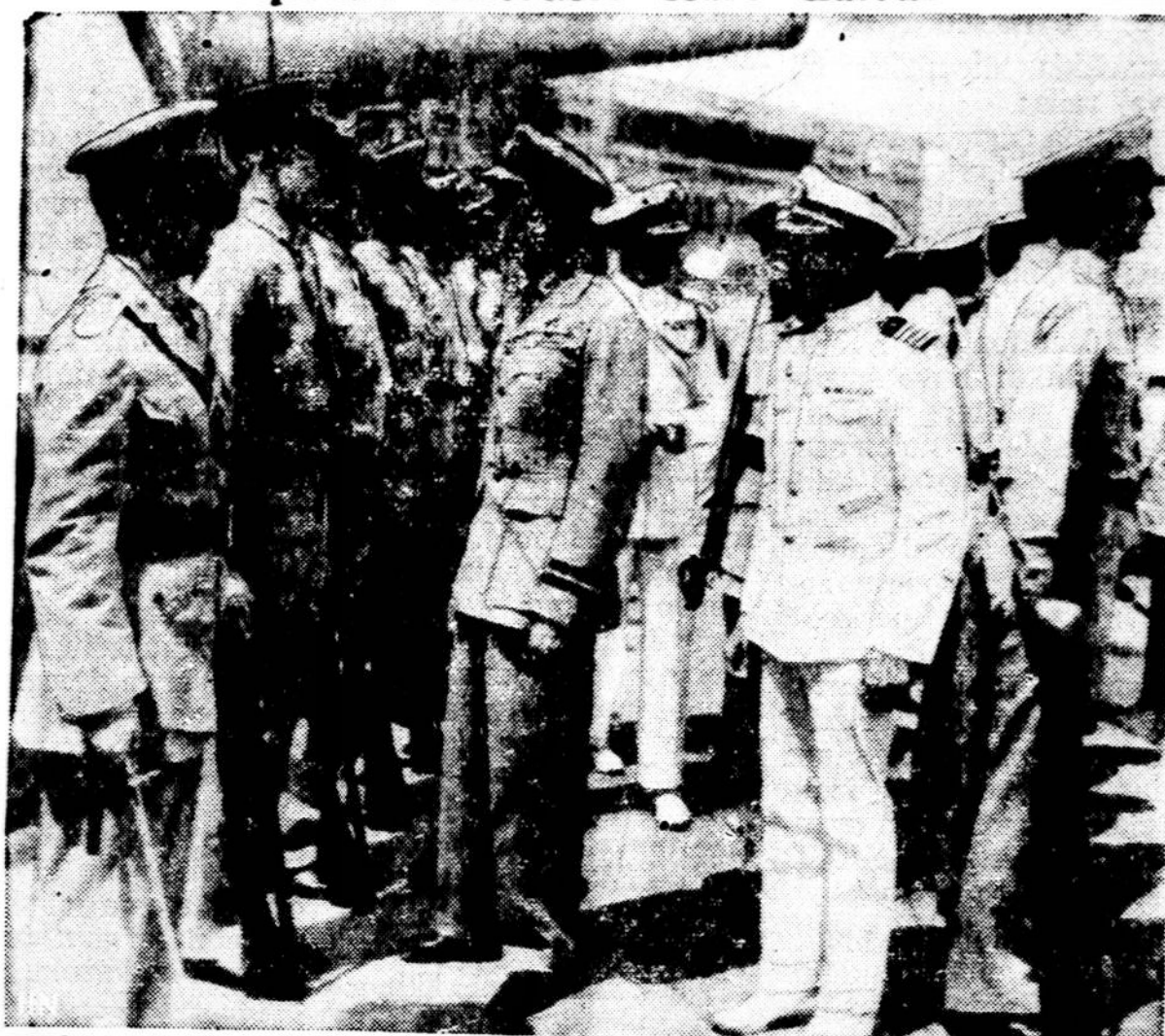
Ką dabar turėtų amerikiečiai veikti?

Dabartiniu momentu Amerikos lietuviai turi dėti visas pastangas, kad kokių nors būdu išgelbėti mūsų brolius ir seses išvežtus į Sibyrą arba kitur i gilumą Rusijos. Juk visi jau skaitėme tas baisias žinias, kaip žvėriškai rusai-bolševikai išplėšė lietuvių iš jų gyvenimų, vienus sušaudė, o kitus išvežė uždarydavo vagonuose į Sibyro tyrus, kai patyrė, kad Hitleris ruošiasi pulti Rusiją. Rusų-bolševikų vadai dabar žino gerai, kad lietuviai nepakęsdami jų baisaus teroro sukilo prieš juos ir išvijo juos laukan iš Lietuvos.

Kai dabar Anglija ir Amerika sutiko duoti Staliniui visą pagalbą ginklais, kad jis geriau karštų Hitleriui kaili, tai prieš mus lietuvius dabar stovi naujas labai opus klausimas. Jei rusai su pagalba Anglijos ir Amerikos pradėtų palengva vokiečius stumti atgal ir vėl sugrįžtų i Baltijos kraštą, — ką, mielais skaitytojau, manai bolševikai padarytų lietuviams už jų sukilimą? Nėra mažiausios abejonės, kad jie iššaudytų ir išžudytų, gal buti, didžiąją Lietuvos gyventojų. Juk jie jau parodė, kaip būtų pasielgę su lietuvių sukilėliais Lietuvoje. Kur tik jie sužinojo, iš kurio kaimo keli vyrai dalyvavo sukilime, jie tenai išžudė žmones ir išdegino tą kaimą. Jie taip padarytų ir su visa Lietuva, jei jiems pavyktų atgal sugrįžti. O sugrįžti jie galės, jei Anglija ir Amerika duos jiems pakankamai pagalbos.

Todėl, dabar yra klausimas, kas galėtų išpėti bolševikų valdovą Staliną, kad jis nevatortų jokio keršto prieš lietuvius, jei vokiečiai būtų sumušti. Sakau tik prieš lietuvius dėl to, kad lietuviai parodė tikrai didelį gabumą sukildami prieš savo paverėjus ir išvydami

Apžiuri Amerikos Karo Laivus

—I. I. N. Soundphoto
Šio vaizdelio vidury stovi truputį susikuprinęs ir pilva atkišęs Anglijos Kento kunigaikštukas, kuris dabar lankosi Jungtinėse Valstijose. Jis čia nutrauktas apžiūrint Amerikos karo laivą.

juos laukan. Latviai ir estai, regis, ar negalėjo, ar nesugebėjo padaryti jokio sukilimo prieš savo paverėjus. Tad suprantama, prieš lietuvių rusai bolševikai bandytų išlieti savo didžiausią kerštą už surengtą jiems pirtį.

Reikia prašyti Prezidento Rooseveltto užtarimo.

Vienatinis žmogus, kuris gali pakreipti žiaurus rusų bolševikų valdovą Staliną širdį (jei dar jis turi širdį), tai yra mūsų prezidentas Franklin D. Rooseveltas. Prezidentas Rooseveltas šiandien turi milžiniškos įtakos pasaulyje. Be abejonės, prez. Rooseveltas turi nemazą intakos ir ant Stalino. Dabartiniu kritišku momentu Stalinas, nėra abejonės, bus pasirengęs išpildyti daugeli Rooseveltto ir Churchillio reikalavimų. O prezidentui Rooseveltui ir Churchillui teikiant pagalbą, jiems nebus sunku pastatyti ir viena kitą reikalavimą ponui "saulėlei" Stalinui.

Prezidentas Rooseveltas gali pastatyti ponui Stalinui tokį reikalavimą: mes teiksime tau visą galimą pagalbą ginklais, bet tu nuo savęs turi pasizadėti, jei sugrįši atgal i Baltijos kraštus, kad nevatortum jokio teroro prieš Baltijos krašto gyventojus, ypač prieš lietuvius.

Kas tokį reikalavimą arba prašymą turėtų įteikti prezidentui Rooseveltui? Aš manau, kad čia yra darbas ne seimo, ne šimto arba tūkstančio žmonių, bet darbas 10 ar 15 žmonių, kurie gali greitai susitarti ir susivaižuoti i Washingtoną kvotvėnį. Juk jie jau parodė, kaip būtų pasielgę su lietuvių sukilėliais Lietuvoje. Kur tik jie sužinojo, iš kurio kaimo keli vyrai dalyvavo sukilime, jie tenai išžudė žmones ir išdegino tą kaimą. Jie taip padarytų ir su visa Lietuva, jei jiems pavyktų atgal sugrįžti. O sugrįžti jie galės, jei Anglija ir Amerika duos jiems pakankamai pagalbos.

Todėl, dabar yra klausimas, kas galėtų išpėti bolševikų valdovą Staliną, kad jis nevatortų jokio keršto prieš lietuvius, jei vokiečiai būtų sumušti. Sakau tik prieš lietuvius dėl to, kad lietuviai parodė tikrai didelį gabumą sukildami prieš savo paverėjus ir išvydami

Čia, be abejonės, tokis komitetas galėtų printi savo

memorandume, kad yra keli šimtai tūkstančių lietuvių yra išvežti i Sibyrą, ir kad jie taip pat nebūtų žudomi ar badu marinami; jiems turėtų būti suteiktos tokios pat teisės, kaip ir kitų valstybių belaisviams. (Nes rusuose tikros laisvės nėra.)

Reikėtų tame prašyme prašyti, idant prezidentas Rooseveltas primintų Staliniui, kad jis turės suteikti nepriklausomybę Baltijos tautoms, jei jam pavyktų su Amerikos ir Anglijos pagalba išviti vokiečius ten, iš kur jie buvo atėję.

Suprantama, čia būtų galima išvardinti ir daugiau visokių pageidavimų, kurie turėtų būti priminti prezidentui Rooseveltui, tačiau dėl stokos vietos laikraštyje pasitenkinau tik pažymėdamas bendrais bruožais, kas turėtų būti tokio komiteto padaryta.

Todėl, išvada gali būti tokia: Amerikos lietuvių seimas šiuo laiku yra nereikalingas šaukti. Viena, jis užimtų daug laiko, o kita, tai būtų bereikalingas išmetimas netoli šimto tūkstančių dolerių kelionėms ir kitiems reikalams, kurie galėtų geriausią pagalbą suteikti Lietuvos nukentėjusiems žmonėms.

Tokį darbą, kaip jau išdėčiau, gali greičiau ir pasekmingiau atlikti komitetas iš 10 ar 15 žmonių, susirinkęs nuo mūsų didžiųjų organizacijų ir spaudos atstovų, negu didelis suvažiavimas.

V. M. Stulpinas.
Nuo redakcijos: Šio straipsnio autorius iškelia visai kitą klausimą, negu tas, kuriam "Keleivys" buvo siūloma šaukti Amerikos Lietuvių Suvažiavimą. Tenai buvo kalbama apie reikalą įsteigti bendrą Amerikos lietuvių fondą nukentėjusiems Lietuvos žmonėms šelpti, o p. Stulpinas savo straipsny siūlo išgauti iš Stalino prižadą, kad jo čekistai nekeršytų lietuviams, jei vokiečiai iš Lietuvos pasitrauktų. Tai yra svarbus sumanymas ir mes jam karštai pritariame, bet tai neturi nieko bendra su medžiagine pagalba Lietuvos žmonėms. Mes esam isitikinę, kad tokiai pagalbai organizuoti reikalingas suvažiavimas.

LYTISKOS LIGOS ir kaip nuo jų apsigauti. Parašė D-ras F. Matulaitis. Antra peržiūrėta ir pakeičinta laida. Kaina 25c.

LAWRENCE, MASS.

Mirė Florijonas Dvareckas.

Šių metų rugsėjo 16 d. apėjo šį pasaulį Florijonas Dvareckas, ilgametis "Keleivio" skaitytojas, geras draugas, pavyzdingas žmogus. Palaidotas rugpičio 19 d. iš namų 6 North st. Methuen, Mass., be bažnytinio apeigų, kaip pridera susipratimui ir kulturingam žmogui. Laidotuviuose dalyvavo 31 automobilis.

Visą savo gyvenimą velionis buvo laisvų pažiūrų ir mirė jų nepakeisdamas. Skaityti daugiausia mėgdavo "Keleivį" ir "Keleivio" leidžiamus kalendorius. Ačiū jam, ir aš pamėgau "Keleivį" ir išmokau suprasti ką reikiama laisvė ir kaip ją reikia gerbti. Pamačiau klaidingą kunigų mokslą, kaip jie laiko savo pasekėjus tamsybę, kad lengviau būtų galima juos išnaudoti.

Savo šeimyną velionis išaugino taipgi laisvoj dvasioj — tris dukteris ir vieną sūnų. Dukterys vadinasi: Valerija, Aldona ir Birutė, o sūnus — Albertas. Dabar jis tarnauja kariuomenėj. Didžiausiame nuiludime liko moteris Mirta.

Lietuvoje velionis buvo kilęs iš Puvočių kaimo, Merkinės parapijos.

Sena "Kel." skaitytoja.

MOTINA PAPIOVĖ VAIKUS IR PATI NUSIZUDE.

Brooklyne, buvusio policmano Morey'o šeimynoj, pereitą savaitę buvo šiurpi tragedija. Atsikėlusį nakties laiku motina papiovė 3 miegančius vaikus, paskui sudaužė galvą savo vyriui ir ant galo pati nusizudė. Ketvirtam vaikui taipgi buvo perpiauta gerklė, bet jis dar gyvas nuvežtas ligoninė. Sakoma, jog Morey'o žmona įvykdžiusi šitą baisų darbą budama įsitikinusi, kad visa šeimyna ir vaikai buvo užkrėsti neišgydoma liga.

DR. MARGERIS

Gdytojas ir Chirurgas

Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p. ir nuo 6 iki 8:30 vakaro. Šventadieniai: 10 iki 12 diena.

3325 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

ŽINIOS IŠ HARTFORDO, CONN.

Jaunų vyrų piknikas pavyko labai gerai.

Dar nelabai senai mūsų mieste įsikūrė jaunų vyrų choras, kuris žingsnį po žingsnio eina pirmyn. Vadovaujant gabiai mokytojui p-lei M. Čeponytei iš New Britaino, choras mokinais dainuot.

Rugpičio 17 d., sekmdienį choras buvo surengęs pikniką Lietuvių Sargyso Parke. Kadangi tai buvo mūsų piknikas, tai rengdami bijojom, kad neįlysti į skylę, nes manėme, kad žmonės visai nekreipia dėmesio į šį mūsų chorą. Bet pasirodė kitaip. Nors apylinke buvo ir daugiau piknikų, tačiau mūsų piknikas susirinko didelis ir gražus žmonių būrys — ne vien iš Hartfordo, bet ir iš kitų miestų matėsi nemaža svečių, kaip iš New Britaino, Waterburio, New Haveno ir iš kitur. Jaunuoliai choristai turėjo dirbti išsijuoję, kad visus aptarnauti.

Todėl mūsų choras dėkoja visiems geros širdies lietuviams remėjams, o labiausia tiems, kurie pagelbėjo darbu ir pinigais — ponai Stankievičienė, Izabele Motkiutei, Nelei Zilinskai, Onai Sabeikiutei ir Zofijai Kazlauskaitė, kurios visos dirbo virtuvėje prie valgių. Taipgi prie baro pagelbėjo K. Ambotas, K. Phillips ir A. Vitkauskas. Taipgi turime tarti padėkos žodį ir Broniui Vedeikiui, taverio savininkui, kuris buvo paaukavęs bačkutę alaus išlaimėjimui ir pagelbėjo iš-

gauti leidimą alui. S. Braunaukas irgi nemaža mums pagelbėjo, taigi ačiū ir jam. Ačiū ir SLA 124 kuopai, kuri parėmė šį pikniką.

Bačkutę alaus išlaimėjo Julius Aibavičius nuo Broad st. Išgirdęs, kad išlaimėjo, jis tuojau pranešė mums, kad tą bačkutę vėl mums auokja ir liepė suėjus visiems išsigerti už visų sveikatą. Ačiū jam už tai!

Aš tikiu, kad jaunuoliai šitiems mūsų remėjams pasiustengs atsimokėti ateityje. Dar kartą ačiūuoj visiems darbininkams, darbininkėms, mūsų remėjams ir visiems atsilankiusiems į šį pikniką, iš kurio choras turės gražaus pelno.

Hartfordo Lietuvių Piliiečių Klubas gerai auga.

Dar nėra metų laiko kaip Nepriugulmingas Klubas nepirko sau namą ir atidarė klubruimį, o jau sūspėjo atsimokėti dalį skolų ir supirkti daugelį dalykų svetainėi ir visam namui, kas reikėjo. Ateinantį sezoną Klubas rengiasi padirbėti dar smarkiau, kad sukelti daugiau pinigų ir nusikratyti skolas, o vėliaus pabaigti namo įrengimą. Board direktoriai nustatė, kad šią žiemą bus rengiami šokiai kiekvieną šeštadienio vakarą. Šokiai prasidės rugsejo 6 d. šeštadienį ir tęsis visą žiemą kas šeštadienis. Taigi visi yra kviečiami i Lithuanian American Citizens Club, 227 Lawrence st., kur bus galima linksmai praleisti laikas. A. Sabeika.

Worcesterio Žinios.

Streikai, pasikorimai, "parės".

Kadangi kasdieninių reikmenų kainos kyla, o darbininkų algos taip greit nekyla, tai jau ir Worcesterio pamiškė streikų bangos: kiek pirmiau sustreikavo Arcade Malleable Iron Co. liejyklos darbininkai, o dabar jau antrą savaitę streikuoja Lealand and Gifford Co. mašinšapės apie 14 šimtų darbininkų. Šioj kompanijoj yra net trys skirtingos unijos, todėl šio streiko reikalai jau atsidurė Washingtone ir nežinia kuo užsibaigs.

Kažin kas šiuo tarpu užėjo Worcesterio lietuviams: dviejų mėnesių tarpe pasikėmė jau trečias lietuvis, šiuom tarpu Alekas Ryskevičius. Jis paliko Lietuvoje pačią, o Providence, R. I., seserį.

Darbštus mūsų draugijų veikėjas Motiejus Staliulis sunkiai sirgo per visą vasarą, bet dabar susitiko ant gatvės jau vaikštinėjant.

Per didžiuosius karščius buvo sumažėjusios visokios "parės," bet dabar vėsta orai ir vėl žmonės pradeda užti po svetaines ir stubas. Labai gaila, kad tose "parėse" per daug išgeriama svaiginamų gėrimų. Kas pirmas Worcesterio surengs "parę" be svaiginamų gėrimų? Iki šiol da nebuvo tokių pavyzdinių žmonių.

Vargo Sunus.

PADEREWSKIS PALIKO \$41.000 TURTO.

Šiomis dienomis paaiškėjo, kad neseniai miręs lenkų pianistas Ignas Paderewskis paliko Amerikoje \$41,000 vertės turto.

Detroitė "Palaidota" CIO.

Pereitą savaitę Detroito gatvėkarių ir busų tarnautojai rinkosi savo reikalų vėdėją. Už šitą pirmenybę vėžėsi CIO ir AFL. Kova tarp šitų dviejų organizacijų buvo priėjusi prie to, kad per 5 dienas Detroito buvo sustojęs visas gatvėkarių ir busų judėjimas. Kitaip išrūti ginčą nebuvo galima, kaip tik leisti patiems darbininkams nubalsuoti, kuri organizacija turi jų reikalus atstovauti — CIO ar AFL. Rinkimus laimėjo AFL, kuri gavo 3,076 balsus daugiau negu CIO.

Laimėję rinkimus, AFL tuoj įtaisė CIO "šermenis." Surodė didelę eiseną miesto gatvėmis ir nešė iš lentų sukalta grabą, ant kurio buvo užrašytos raidės: "CIO."

SIULO ATSPAUSDINTI VISŲ GYVENTOJŲ PIRSTUS.

Amerikos Civilės Apsaugos misija siūlo, kad Kongresas išleistų įstatymą, reikalaujantį atspausdinti visų gyventojų pirstus. Pirstų nuotraukos esančios reikalingos karo metu užmuštiems žmonėms atpažinti. Šitą misiją yra paskyręs Civilės Apsaugos direktorius LaGuardia. Ji buvo nuvykus Anglijon, kur praleido ištisą mėnesį studijuodama karo efektą ant civilių žmonių, ir sugrįžusi dabar sako, kad jei priešas pradėtų bombarduoti iš oro Amerikos miestus, tai daugelio užmuštų žmonių nebūtų galima atpažinti neturint jų pirstų nuotraukų.

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PILIEČIU?

Ašikiai išguldėti pilietybės išatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglo kalbose. Antra peržiūrėta ir pakeičinta laida. Kaina 25c.

Ar Lenkai Jau Pasimokė?

Kaip kitos vokiečių pavergtos tautos Europoje, taip ir lenkai leidžia kelis biuletenius anglų kalba. Vienas tokių biuletenių. "Pon and Fights" leidžiamas draugijos American Friends of Polish Democracy New York, kelis kartus palietė ir Lietuvą.

Idomu pastebėti, kad tame biuletenyje lietuvių tautos atžvilgiu giedama sena lenkiško imperializmo giesmė, nepasigailint ir nepamatuotų šmeižtų prieš Lietuvą ir lietuvių tautą.

Štai to biuletenio rugpjūčio 15 dienos Nr. 5, kur kalbama kaip naciai naikina lenkiškas knygas, tarp kitko yra ir tokia frazė:

"Prieš Sovietų okupaciją, Lietuvos fašistinė Smetonos valdžia konfiskavo išties rinkinį lenkiškų knygų Vilniuje ir pasiuntė jas į popieriaus fabrikus. Laikė Sovietų okupacijos daugiau knygų buvo konfiskuota."

Taip ir norisi paklausti, ko siekia tas angliškas lenkų leidžiamas biuletenis panašiomis insinucijomis? Lenkai dažnai kalba, kad jie nori su lietuviams bendradarbiauti, kad laikas esą užmiršti senas skriaudas bei nesutarimus, nes mes visi vieno likimo draugai. Bet kaip dabar matome, visos tos kalbos lieka tik kalbomis, o tikrovė visai kita. Pona lenkai ir dabar dar, matyt, yra užsimoję įrodyti angliška kalbančiai visuomenei, kad litvinai yra tokie pat kutosios priešai kaip ir Hitlerio vokiečiai. Iš to ir neprašoma persiėsi išvada: sulikviduokim hitlerizmą, o su juo ir litvinus.

Tą lenkų nedraugišką lietuvių tautos atžvilgiu nusistatymą dar patvirtina tam pačiam biuletenyje dedamos iš kokio tai lenkų darbininkų vado Ciolkos kalbos ištraukos:

"Šiandien ši politika (hitlerinė) pasireiškia kurtumų neapykantos tarp lenkų, žydų, ukrainiečių, lietuvių ir baltarusių. Mes šimtmėčius gyvenome kartu ir taip darysime ateityje. Respublikos gyventojų solidarumas (su prask—Lenkijos. — P. G.), nežiurint į tautybę ar tikybą, šiandien yra daug svarbesnis negu bet kada. todėl ir visos pastangos sukurti nesutarimą turi būti pasipriešintos." (Pabraukimai mano. — P. G.)

Neaigi to biuletenio redaktorius, primeddamas lietuviams barbarišką knygų deginimą, mano, kad jis priešinis nesutartimui tarp lietuvių, lenkų ir kitų?

Pagaliam, nuo kada to biuletenio redaktorius laikė, kad lietuvių buvo Lenkijos gyventojai ir kodėl jis mano, kad lietuvių gyvens su lenkais vienoje valstybėje ateityje? Mes gerai prisimename, kad apie trečdalis Lietuvos teritorijos su sostine Vilniumi buvo jėga prijungti prie Lenkijos. Toje teritorijoje buvo daug lietuvių, kuriais lenkai sugebėjo pripildyti savo kalėjimus. Už ką? — ogi už tai, kad jie buvo lietuvių, kad jie mylėjo Lietuvą, kad jie skaitė lietuviškas knygas, kad jie klausė Kauno radijo.

Vietoje priklausiusi lietuviams barbarizmas lenkiškas knygas naikinant, pona lenkai, ar bent jau to biuletenio redaktoriai, vėliau prisidėjo prie lietuvių tautai lenkų padarytų skriaudų ir žaidų užgydymo. Abiejų tautų likimas šiandien yra tas pats; abi tautos pavergtos ir draskomos to paties tirno; abi jas naikina rusai su vokiečiais pasikeisdami, tai kodėl

nepasimokyti vieną kartą ant visados iš likimo ir nesutarti? O kad geriems norams esant galėtumėm susitarti ir kartu veikti prieš bendrą mūsų tautų ir žmonių priešą, abejonių nėra. Tegul tik lenkai atsisąda savo imperialistinės politikos, tegul atsisąda noro ponauti ant lietuvių, baltgudžių ir ukrainių, ir tegul atsisąda visiems laikams bet kokių pretenzijų į Senąją Lietuvos sostinę ir Vilniaus kraštą, tada mes tikėsime lenkų gerais norais. Prisipažinsime, kad nesuprantame ir nenorime tokio bendradarbiavimo, kuris yra paremtas vienpusiškumu ir silpnosio užgauliojimu bei išnaudojimu.

Mes, lietuviai, kaip lygiai ir lenkai, puikiai suprantame, kad priešas, kurio motto yra — divide et impera, — yra suinteresuotas ir naudojasi tuo lietuvių ir lenkų nesutarimu, tai kodėl nelikviduoti to nesutarimo objekto ir nepasidaryti tikrai nuosirdžiais draugais, vieton kad užsiminėti agitacija prieš lietuvių ir skelbti nebutus dalykus apie juos?

P. Gulbis.

Zinios Apie Odesą Priestaraui.

Odesos miestas dabar yra apseutas į Maskvą susisiekia su juo tik radiofono pagalba, oro bangomis. Prieš savaitę Maskvos "Izvestija" išspausdino pasikalbėjimą radiofonu su komunistų partijos sekretorium, kuris dabar randasi apseutoje Odesoje. Jis sako, kad Odesos fabrikai dabar dirba dieną ir naktį, gamindami ginklus ir amuniciją. Bet fabrikuose dirba beveik vienos moterys, nes vyrai visi są apkausose, giną miestą. Miesto gyvenimas einas tvarkingai.

Bet vokiečiai, kurie dažnai skraido orlaiviais viršum Odesos, sako, kad ten esą didžiausias sumišimas ir betvarkė. Miesto turtus rusai esą stengiasi išgauti laivais, bet vokiečių orlaiviai tuos laivus skandina. Vienu žodžiu, Odesa dabar esanti antros Dunkirkas, per kurį anglų armija bėgo iš Francuzijos.

HITLERIO FRONTAS AMERIKOJE.

Prof. James Sheldon, nepartinės anti-nacių sąjungos pirmininkas, sakydamas Buffaloje prakalbą pareiškė, kad "America First" komitetas esąs Hitlerio frontas Amerikoje ir turėtų but kuo greičiau sunaikintas. Prie to komiteto priklauso Lindberghas, senatorius Wheelis ir kiti "izoliacionistai", kurie sušilę loja prieš Amerikos teikiamą pagalbą Anglijai.

60.000 HITLERIO AGENTŲ ARGENTINOJE.

Argentinos parlamento komisija, kuri per du mėnesius tyrinėjo Vokietijos agentų veiklą, pareiškė patiekė parlamentui savo raportą. Iš to raportu matosi, kad Argentinoje yra 60.000 organizuotų nacių, prisiekusių klausyti Hitlerio ir kitų nacių lyderių "iki mirties." Vokietijos ambasadorius Therman esąs tas šulas, apie kurį sukasi visos nacių organizacijos Argentinoje.

ITALAI NETURI MEDŽIAGOS LAIVAMS.

New Yorke gauta žinių, kad Italijoje statomi du po 35.000 tonų karo laivai negali but pabaigti, nes pritrūko medžiagos. Darbai esą sulaukyti.

KĄ PASAKOJA NUO MIRTIES PABEGE POLITINIAI KALINIAI.

Už Minsko jiems buvo suruošta baisi skerdynė.

Kauniškis dienraštis "Laisvė" rašo:

"Į Kauną sugrįžo 16 politinių kalinių, kuriems pavyko laimingai pabėgti nuo mirties. Karui prasidėjus, bolševikai buvo juos išvežę iš Kauno kalėjimo IV ir V skyrių. Raudonieji NKVD žvalgybininkai buvo suruošę baisią politinių kalinių skerdynę apie 80 kolonetrų už Minsko. Dauguma kalinių tenai buvo žveriskai išžudyti. Tik mažai dalelei nelaimingųjų iš kruvinos skerdynės vietos pasisekė pabėgti, pasiekti į Rytus žygiuojančius vokiečių karių ir jų padedamiems grįžti į Lietuvą. Šie papasakojo tuos baisius pergyvenimus, žiaurias skerdynes ir savo draugų kruviną mirtį nuo NKVD čekistų paleistų suvių.

"Kauno kalėjimo politiniai kaliniai apie prasidėjusį karą sužinojo sekmadienį. Visi jautė, kad Lietuvai vergija baigiasi, ateina naujas gyvenimas. Kadangi IV ir V kalėjimo skyriai buvo vadinami "mirtininkų" vardu, tai šių skyrių politiniai kaliniai nei kiek neabejojo, kad jų likimo sprendžiamoji valanda jau čia pat. O ta sprendžiamoji valanda turėjo atnešti ar negailestingą mirtį, ar laisvę. Naktį iš birželio 22 į 23 d., apie 1 val., IV ir V skyrių kaliniai staitė buvo išvesti iš kalėjimo ir susodinti į automobilius. Viskas buvo atlikta žaibo greitumu, kad dalis kalinių nespėjo nei apsirengti, buvo išvesti pusuogiiai. Viso buvo išvesta per 80 žmonių. Per Jonavą, Ukmergę, Vilnių jie buvo nuvežti į Minsko kalėjimą. Minske lietuviai kaliniai buvo sumaišyti

40-čiai Miestų Nustatė Gazolino Kainas.

Bostone bus 17.7 centų galionui, New Yorke 18.9, Washingtonė 16.5.

Kadangi gazolino pilstytojai rytinėse valstijose paskutinėmis dienomis pradėjo be jokio pateisinimo kelti au kainas, tai kainų administratorius Henderson nustatė 40-čiai miestų gazolino kainas, aukščiau kurių žmonės neturėtų mokėti.

Bostone paprastas gazolinis iki šiol buvo parduodamas po 17—17½ centų už galioną, bet paskutinėmis dienomis pakilo iki 18½ centu. Kur privežimas sunkesnis, kaip New Hampshire valstijoje, tenai pradėjo lupti net po 23 centus už galioną. Administratorius nustatė Massachusetts valstijos miestams šitokias kainas už galioną paprasto gazolino:

Bostone, 17.7.
Worcesteryje, 18.3.
Springfielde, 18.6.
New Bedford, 18.2.
Lowelyje, 18.2.
Portland, Me., 19.1.
Manchester, N. H., 20.1.
Burlington, Vt., 19.7.
Providence, R. I., 17.8.
Hartforde, 18.4.
Bridgeporte, 17.8.
New Havene, 17.8.
New Yorko mieste, 18.9.
New Jersey valstijos miestuose, 17.5.
Philadelphijoje, 18.5.
Pittsburghe, 19.
Scrantone, 19.
Baltimorėje, 18.2.
Washingtonė, 16.5.

SUDEGĘ 10 BUSŲ.

Fairhaveno mieste perėitą nedėdienį ugnis sunaikino didelį garažą, kur stovėjo 10 busų, 7 taksikabai ir 3 automobiliai. Viskas sudegė.

su vietos kaliniais ir toliau visi kartu pėsti buvo varomi Mogilevo linkui. Nuo čia prasidėjo tikras kančių kelias. NKVD čekistai ėmė rodyti patį aukščiausią žiaurumo laipsnį. Kas bėdamas pavargdavo ar dėl alkio toliau nebepajėgdavo kartu eiti, tuos čekistai be jokio pasigailėjimo sušaudydavo vietoje. Taip buvo sušaudytas ukininkas Sudaris nuo Telsių. Toliau be jokios priežasties čekistai sušaudė dar tris lietuvius—Zdanavičių, Bikių ir maj. Opulskį. Po ilgų kančių nelaimingieji buvo atvaryti į Cerviną. Čia kaliniai buvo suskirstyti į dvi grupes. Viena grupė, kurioje ir 25 lietuvių buvo palikta Cervinos kalėjimo kieme. Šiems buvo įsakyta gulėti ir nejudėti. Po kiek laiko užskrido vokiečių lėktuvai, pradėjo bombarduoti, sargybos pabėgo, ir kaliniai išbėgiojo.

"Daug skaudesnis likimas buvo antrosios grupės, kurių buvo apie 60 lietuvių, daug lenkų ir gudų. Ši grupė iš Cervinos buvo varoma toliau. Paėjus 4-5 kilometrų už Cervinos, buvo liepta sustoti. Kai nelaimingieji sustoję, čekistai iš šautuvų į kulkosvaizdžio pradėjo šaudyti juos. Daug nelaimingųjų krito nuo pirmųjų suvių, o su jais ant žemės gulė ir gyvieji. Sužvėrę čekistai gyviesiems liepė keltis, o kai šie kėlėsi, vėl buvo šaudoma, ir krito naujos aukos. Tada iš lietuvių kažkas garsiai susuko: "Broliai, gelbėkimės! I krumus!" Krumai buvo už kokių 7—10 metrų, ir gyvieji lietuviai šoko į juos. Čekistų suviai apretino bėgančiųjų eiles, bet keliolikai lietuvių pasisekė išsigelbėti. Vargo kėlais, kėsdami alkį, valgydami visokias žoles ir žalias bulves, išsigelbėjusieji po kelių dienų pasiekė Minską, kur jau buvo vokiečiai. Vokiečiai išsigelbėjusius sutiko su užuojauta ir sudarė sąlygas nuvažiuoti į Vilnių.

"Is baisių skerdynių išsigelbėjo: pulkininkas Tuomas, pulkininkas Petraitis, profesorius Končius, kunigai broliai Petraitiai, 70 metų senelis Povilas Lašas, Julijus Satas, darbininkas Zaranaka, darbininkas Zemaitis, aviacijos kapitonas Jasinskas, kapitonas Zalyvdas ir dar vienas kitas. Iš viso iki šiol išsigelbėjo greičiausiai 25 lietuvių, jų tarpe ir technikos mokslų mokytojas Antanas Vaitkus.

"Lietuvos Raudonas Kryžius gavo žinių, kad daugelis Kauno kalėjimo ketvirtinio skyriaus politinių kalinių ir vežtųjų į SSSR yra Minske. Yra nemaža ir tokių, kurie nepasiekė Minsko. Jie yra išsisklaidę ir visais keliais stengiasi sugrįžti į savo gyvenamąsias vietas. Jiems visur paramą teikia vokiečių kariuomenė. Raudonas Kryžius šiuo metu siūnia automobilius ir kitokias būdais uminasi jų pergabenimu iš Minsko.

"Ziauriems bolševikams ištisus valdymo metus siautėjant išžudyta daug politinių kalinių, kurie paspalcio mis užkasti įvairiose vietose. Be to, paskutinėmis dienomis išžudyta daug nekaltų civilių gyventojų, kurie pasikrbomis palikti nužudymo vietose. Raudonojo Kryžiaus nukentėjusiems nuo karo komitetas yra susirupinęs surasti tokius užkastus lavonus, juos atpažinti ir tinkamai palaidoti. Todėl komitetas prašo visus gyventojus, žinančius užkastų lavonų vietas, skubiai apie jas pranešti Raudonam Kryžiui."

Kaip Mes Vijom Rusų Valdžią iš Lietuvos 1905 m. KIPRO BIELINIO ATSIMINIMAI.

(Tąsa.)

Iš tolimesnių draugų pasakojimų patyčiau, kad Šiauliuose, sustojus geležinkelams, buvo paruoštas visų Šiaulių pramonės ir prekybos įmonių streikas. Šis streikas pavykęs kuo geriausiai. Streiko dieną buvęs milžiniškas mitingas ore, į kurį susirinkę beveik visi miesto gyventojai. Po mitingo visa minia ėjusi į kalėjimą paleisti visus politinius kalinius. Prie darbininkų judėjimo buvusios prisidėjusios visos vidurinės mokyklos (tada taip vadino ir gimnazijas), buvę susirėmimų su stovinciais mieste kazokais; pažymėjo, kad dabar kas dieną mieste kur nors renkasi mitingas ir kad netrukus aš pats pamatysiu kokią esanti šiaulių nuotaiką ir nusistatymą. Tokios buvo džiugios draugų informacijos ir kalbos.

Kiek dabar, po 25 metų, galima nustatyti tų įvykių data, dalykas atrodo šitaip: pro Šiaulius einąs geležinkelis sustojo spalio 12 d. Spalio 17 d., tą pačią dieną, kurią datuotas caro manifestas, Šiauliuose buvo visuotinis streikas. Kitą dieną buta susirėmimų su kazokais; nukentėjo vienas kitas moksleivis; po to įvyko gimnazijų mokinių streikas. Mitingai ėjo gatvėse, prie kalėjimo, dabartiniame miesto (Zubovo) sode, žydų didžiojo sinagogoje. Mitingas, kuriame turėjau aš kalbėti, įvyko spalio 20 dieną didžiojo žydų sinagogoje (dabar Turgaus gatvėje). Visuose Šiaulių mitinguose, demonstracijose kalbėjo tik L. S. D. Partijos ir žydų soc. dem. "Bundo" organizacijų žmonės: tu organizacijų žmonės priklausė visus buvusius įvykių vadovavimas ir revoliucinių veiksmų įgyvendinimas.

Mitingas sinagogoje.

Pirmą kartą gyvenime įžengiau žydų sinagogon. 1905 metais Latvijoje, kai latviškų parapijų vokiečiai pastoriai pamokslų metu imdavo derti socialistus bei revoliucionierius ir girti buvusią caro valdžią, budavo atsitikimų, kad po pastoriaus pamokslų į sakyklą lipdavo socialistas ir iš jos skelbdavo susirinkusiai parapijai laisvės ir kovos žodį. Ir dabartinėje Anglijoje buna atsitikimų, kad anglikonų pastoriai kviečia politiniams mitingams bažnyčiose. Darbo partijos lyderius, kurie Dievo akivaizdoje turi pasisakyti dėl savo visuomeninio ir politinio nusistatymo ir einamųjų gyvenimo klausimų sprendimo tvarkos ir budų. Bet tais laikais visa tai mums buvo neįprasta. Bažnyčios ir jų tarnai buvo kovojančios liaudies priešai.

Sinagogos vidury stovėjo aukšta, erdvi sakykla, prie vienos sienų buvo aukuras, šiaip nieko daugiau. Vietos žmonėms buvo pakankamai.

Mitingas prasidėjo dienos metu. Man buvo pasiūlyta paskutiniame kalbėti, mat, į vakarą laukta fabriku darbininkų. Sinagogon traukė žydų publika, daugiausiai jaunimas. Žydų "Bundo" kalbėtojai turėjo išeiti pirmieji. Jie davė du kalbėtojų—žydų ir rusų kalbomis, gi man teko kalbėti lietuviškai.

Mitingas prasidėjo žydų kalba. Kalbėtojas karščiausiai, mostigavo rankomis ir kaip žirniais berte bėrė žodžius. Iš jo kalbos aš nieko nesupratau, nors ir labai stengiausi suprasti. Norėjau suprasti, kad geriau susiorientuočiau, kad man pačiam lengviau būtų kalbėti ir paaiškinti žmonėms, kas buvo, kas yra ir kas turėtų būti. Keista, labai keista buvo, kad turėsiu kalbėti niekieno nedraudžiamas, nepersekiojamas, kad niekas čionai neįsivers ir nepuls susirinkusių žmonių. Penktųjų metų vasarą ne tokie tekdavo pamokslai sakyti, bet tenai buvo visai kas kita, buvo aiški padėtis, o čionai neįprastos revoliucinio mitingo aplinkybės.

Kalbėjęs žydiškai pabaigė savo kalbą. Žodį gavo rusiškai kalbąs tos pačios žydų soc. dem. "Bundo" organizacijos atstovas. Šitos kalbos klausėsi ta pati publika, kuri tiek pat gerai suprato žydiškai, kaip ir rusiškai arba lietuviškai, nes tų laikų miestų gyventojuose smarkiai plito rusų kalba, todėl nenuostabu, kad ir Šiauliuose ji pasirodė reikalinga. Iš pastarojo kalbėtojo žodžių galėjau spręsti, kas šiauličiuose sudaro gyvenamos dienos temą. Kiek atsimenu, pirmoji vietoj buvo minėta buvusieji vietos įvykiai: kazokų brutalus su gyventojais elgesys, ir siulyta protestai vietos valdžiai.

Bendrosios įvykių temos mažai teliesta. Traukiniai dar nevaikščiojo, paštas neveikė, laikraščių ir pastarųjų dienų informa-

cijų nebuvo, taigi noroms nenoroms teko gyventi tuo, ką davė vietos gyvenimas, bet ir jis tuo momentu liėt tik Šiaulius.

Netrukus kalbėtojas turėjo baigti savo kalbą. Mane paprašė į tribūną. Pasilipau į sakyklą, ji buvo tiek erdvi, kad joje be kalbėtojų tilpo dar visos burys žmonių. Sakykla tuo metu buvo kimštai prisikimšusi žydų vaikų 10—13 metų amžiaus. Vaikai buvo labai neramūs: stumdėsi, grūdosi ir nestovėjo vietoje. Laukdamas, kada kalbėtojas baigs savo debiutą, nekreipiau jokio dėmesio į šį aplinkui judantį ir kruvantį vaikų ermdierį.

Išsimaiginęs kalbėtojas tęsė savo kalbą vis toliau ir toliau. Atrodė, kad jis nesuranda savo kalbai tinkamų pabaigų. Turėjau pakankamai laiko apsižvalgyti ir įsižiūrėti iš sakyklos aukštumo į susirinkusią publiką ir į artimiausius savo kaimynus sakykloje. O tie kaimynai vis judėjo kaip gyvasi sidabras. Kai atkreipiau į juos dėmesį ir norėjau sudrausti besistumdancius išdykėlius, mano žvilgnį pagavo vienas judriausių vaikų ir, nespėjus man žodžio ištarti, drąsiai pilnomis akimis į mane žiūrėdamas, paklausė rusiškai:

—A Vy orato? (Ar tamsta kalbėtojas).

Vaiko akys buvo atviros, drąsios, jose tiek buvo susidomėjimo ir pagarbos, kad aš visai rimtai ir nelaukdamas atsakiau: —Esu oratorius ir kalbėsiu. Atsakius man į duotą klausimą, visų kitų vaikų akys išsimeigė į mane. Jų susidomėjimas buvo didelis ir ypatingas. Į mano atsakymą vienas vaikų, kaip ir pasisteisindamas, kodėl jų yra čia šitoj vietoj taip daug, rodydamas pirštą į save ir į savo bendrus atsakė: —A my bojevoj otriad! (mes esame kovos būrys). Šitoks atsakymas buvo visai netikėtas. Jame buvo tiek rimtumo ir tiek savo nareigų supratimo, kad didžiausias atbuke, neįžeisdamas vaikų, nebūtų galėjęs garsiai pasijuokti iš tokių pigmėjų kovos burio. Gavęs tokį nelauktą atsakymą, supratau, kodėl vaikai stumdėsi, nerimavo, palei mane trynė: jie norėjo parodyti, kad ir jie rimtą darbą dirba ir jie yra dėmesio verti, mat, ėjo savo pareigas.

Šių laikų skaitytojai bus nesuprantamas toks vaikų kovos burys, bet tais laikais, kada vainikuoti ir nevainikuoti senosios tvarkos šalininkai gynė savo teisę toliau neribotai viešpatauti ir tam tikslui vartoję visas kovos priemones, iki inteligentijos ir žydų skerdynių imtinai, suprantama bus, kodėl didi ir maži sudarinėjo savisaugos ir kovos būrys. Ypatingoj padėty buvo žydai, prieš juos caro režimas ir judašimčiai praktikavo kraują pasruvusius, šlykščius, piktos ir sąmoningos provokacijos sudarytus pogromus. Ir jie kovojo ir gynėsi!

Temstant žydų Jehovos šventykloje rinkosi Šiaulių dirbtuvių darbininkai-lietuviai katalikai. Jehova, tur but, nesuprato lietuvių kalbos, bet atėjusieji darbininkai ją suprato. Žydų Jehova tuo metu, kada aplinkui virė audringa kova su caro valdžia, buvo revoliucionierių pusėje,—tai juo nepelnas.

Mitingas pasibaigė vėlai vakare. Viena spalio mėnesio revoliucijos diena, kurio manas menkas dvilekis buvo įdėtas, sutemo ir ėjo galop.

Po mitingo šiauličiai kvietė kažkokį visuomenės veikėjų pasitarimą, kuriame turėjo apsvarstyti mitinge priimtos protesto rezoliucijos valdžiai įteikimo tvarką. Į tą susirinkimą neįau.

Kitą dieną sujudo geležinkelis. Buvau pasiryžęs tuoia vykti Vilniun. Nors šiauličiai ir prikalbėjo pasilikti, tačiau vienu pirmuoju į Vilnių ėjusi traukiniu išvažiavau iš Šiaulių.

Vilniaus veidas.

Atvykau Vilniun. Šį kartą miestas man savotiškai atrodė,—jis buvo ne tas, kaip visuomet, kada aš į jį atvykdavau. Kasdieninis įprastas monotoniškumas kažkur buvo dingęs. Pašlapusiose, plono purvo sluoksnio padengtose gatvėse ir šaligatviuose žmonių buvo kur kas daugiau, nei panrastai. Bet ir žmonės savotiškai atrodė: drąsėnio, atviresnio žvilgsnio, tvirtesnės eisenos, ir vaizdavosi man, kad daugelis jų kažką, senai įieškotą, dabar yra radę. Nematoma, neišaiškinama ir nesuprantama jėga kėlė miestą ir jo gyventojus. Ir neveltui taip rodėsi! Vilnius visą šimtmetį slėpė savyje protesto ir maišto dvasią prieš primetą, nepakenciamą, šlykščią tvarką.

(Tus daugiau.)

Ivairios Žinios.

TRIJŲ GYDYTOJŲ TRAGEDIJA PANEVĖŽYJE.

Šitokių antgalvių Kauno dienraštis „I Laisvė“ išspausdino straipsnį apie holševikų žveržimus paskutinėmis jų dienomis Panevėžyje. Čia paduodame tą straipsnį žodis-žodis:

Birželio 22 d. po pirmojo bombardavimo Pajustėje, i Panevėžio apskrities ligoninę buvo atvežta 24 sužeisti raudonarmiečiai, jų tarpe keliats civilių darbininkų ir kolchozininkų. Vakare sužeistųjų jau buvo ar 67 ligoniai. Ligoninės chirurgai operavo visą dieną ir naktį. Ligoninės direktorius pasikyrė visiems atskiras pareigas, įsakė 16 valandų dirbti, o 8 valandas ilsėtis. Atėjo i ligoninę politrukas Kasimovskis ir pranešė, kad ligoninė kariška įstaiga, kad jis bus ligoninės viršininkas ir įsakė civilių ligonių kiek galint daugiau išmesti iš ligoninės.

Birželio 23 d. buvo vežami sužeistieji iš fronto, net iš Tauragės, ir visi kalbėjo, kad kaimuose juos užpuldinėja „kulackija bandy“ (buožių gaujos). Politrukas rinko žinias iš sužeistųjų ir telefonu pranešinėjo i NK-VD (saugumui, kuriose vietose buvo apsaudomi raudonarmiečiai).

Birželio 24 d. jau pradėjo vykti i ligoninę sužeisti milicininkai ir kareiviai, basi, be šautuvų, patys i pirstus ir kojas susisaukę, kaltindami, kad juos „gaujos“ sužeidusios. Komunistai nebesiorientavo, kur frontas, nes su užmiesčių telefonas nebeveikė. Ramino visus kareivius ir ligoninėje esančius šnipus, kad per radiją sužinoję apie tariamusius raudonosios armijos laimėjimus Vokietijoje. Vakare buvo iš namų atvestas i saugumą (GPU) Dr. Gudonis, esą jo name kažkas šaudęs. Jo žmona, gailėtingoji sesuo, slaugiusi bolševikus, pradėjo prašyti politruką, kad eitų gelbėti jos vyro. Politrukas išėjo i saugumą ir Dr. Gudonį išleido.

Birželio 25 d. prasidėjo i ligoninės kiemo bolševikų komсомолų, tarnautojų ir sužeistų komandirų su politrukais evakuacija: mirštantys dėjo i sunkvežimius, su kad tik niekas iš vyresniųjų nepalikytų. Po pietų visos žydės seserys ir žydai gydytojais važiavo iš ligoninės su ligoniais i stotį, kad nepalikytų nuo paskutinio traukinio. Pradėjo visur kalbėti, kad išvesią visus ligonines tarnautojus. Lietuvos seserys ir sanitarės bėgo iš ligoninės. Politrukas su komunistais pradėjo raminti, kad tik norintys tevesių. Šitas skelbimas ir pats raminaimai nuteikė. Tuo tarpu pasilikusieji tarnautojai buvo įsakymu i ligoninės nebeiešėti, nes pastatytos visur sargybos.

Vakare apie 10 val. atbėgo vienas komunistas i kiemą, pilną prisigrudusių žydų, nes grįžo iš stoties neberadę traukinio, šaukdamas, kad mergaitę gimnazijoje lietuviai šaudė. Bolševikų šnipas pradėjo kelti paniką, skambindamas i miestą, kad atsistų kariuomenės. Atvykę čekistai su kareiviais pradėjo šaudyti apie gimnaziją i saugumą, padėję mokytojo Lyberio namą. O vėliau ligoninės sodyboje prieblandoje šaudė i kiekvieną kiemą, sužėdė tris ligonines nuo šaudymo pasislėpusius tarnau-

tojus, kitus areštavo, suvarė i ligoninės raštinę ir neleido sužeistųjų perrisinėti. Atbėgo garnizono viršininkas ir Panevėžio komunistų instruktorė Kruglova (ji lėmė mieste ir apskrityje visą švietimo reikalą) su brauningais rankose; įsakė tuojau kareiviams bėgti i kiemo apkasus.

Čekistė Kruglova pareikalavo iš ukio vedėjo, kad tuojau būtų išduota 200 paklodžių ir 200 antklodžių. Visa tai krovėsi i sunkvežimius ir bėgo.

Paaiškėjo, kad visi suimtieji sužeisti ir nesužeisti „partizanai“ yra ligoninės darbininkai, tik iš išgąsčio pasislėpę. Suvedė dar likusius rusus kareivius i palatas, ir viskas apie 12 val. nakties nurimo. Pasilikusieji šnibždėjome, jog visas tas jų triukšmas padarytas, kad apilpinti ligoninę.

Be to, kai kurie naktį pasakojo, kad Kruglova i politruką jieskojo Dr. Mačiulio, kad galėtų išvežti kartu su ligoniais, nes jo visą parą nebuvo, o operacinėje dirbo Dr. Zemgulis.

Birželio 26 d. iš ryto visai ramu. Atėjo dr. Mačiulis. Papasakojau jam nakties įvykius ir stebėjus, kad jis dar nepabėgęs. Operuoti reikėjo 5 sužeistuosius lietuvius. Apie 9 val. ryto pradėcininkai ir kareiviai, basi, be šautuvų, patys i pirstus ir kojas susisaukę, kaltindami, kad juos „gaujos“ sužeidusios. Komunistai nebesiorientavo, kur frontas, nes su užmiesčių telefonas nebeveikė. Ramino visus kareivius ir ligoninėje esančius šnipus, kad per radiją sužinoję apie tariamusius raudonosios armijos laimėjimus Vokietijoje. Vakare buvo iš namų atvestas i saugumą (GPU) Dr. Gudonis, esą jo name kažkas šaudęs. Jo žmona, gailėtingoji sesuo, slaugiusi bolševikus, pradėjo prašyti politruką, kad eitų gelbėti jos vyro. Politrukas išėjo i saugumą ir Dr. Gudonį išleido.

Birželio 25 d. prasidėjo i ligoninės kiemo bolševikų komсомолų, tarnautojų ir sužeistų komandirų su politrukais evakuacija: mirštantys dėjo i sunkvežimius, su kad tik niekas iš vyresniųjų nepalikytų. Po pietų visos žydės seserys ir žydai gydytojais važiavo iš ligoninės su ligoniais i stotį, kad nepalikytų nuo paskutinio traukinio. Pradėjo visur kalbėti, kad išvesią visus ligonines tarnautojus. Lietuvos seserys ir sanitarės bėgo iš ligoninės. Politrukas su komunistais pradėjo raminti, kad tik norintys tevesių. Šitas skelbimas ir pats raminaimai nuteikė. Tuo tarpu pasilikusieji tarnautojai buvo įsakymu i ligoninės nebeiešėti, nes pastatytos visur sargybos.

Kadangi sesuo nebeapsirūdė, tai liepė jiems iškelti rankas aukštyn ir išsivedė i ligoninės. Kiti čekistai, su stitike dr. Zemguli koridoriuje, pasakė, kad jis nežiūrįs tvarkos, leidžias partizanų i ligoninę, liepė ir jam iškelti rankas aukštyn ir išsivedė i ligoninės. Sanitarės pradėjo prašyti dr. Didžiulio sunų—komсомолų, sėdint prie telefono, kad paskambintų tėveliui gydytojams gelbėti. Bet šis atsakė, kad dėl areštuotųjų pažinčių nesą i kalbėti negalima.

Paskui liepė likusiems dviem gydytojams ir trim seserims susirinkti i atskirą kambarį, pasakė, kad jie palikti slaugyti sužeistuosius bolševikus. Jei kas mėginys bėgti, tai atsakysias savo gyvybe. Po pirmos valandos pasirodė gydytojams sesuo Kanevičienė ir pasakė, kad ji kalta dėl gydytojų arešto ir einanti pasiduoti. Kareiviai ją išsivedė.

Vėliau atbėgo vėl girtas čekistas. Pradėjo bėgti po koridorius, šaukdamas, kad čia šauda, areštavo visus 12 darbininkų ir išsivedė, bet visus vakare paleido. Išėjo pagaliau visi apsiginklavę komсомолai. Naktį bolševikų sargyba pabėgo. Visas nutilo. Sveikinomės, bu-

Generolas Wavell Vadovauja Irane

Cia parodytas Irano (Persijos) žemėlapis ir anglų armijos vadas gen. Wavell, kuris andai sumušė Libijoj Mussolio armiją, o dabar okupavo Persiją, kad užkirstų ten kelią Hitleriui.

čiavomės iš džiaugsmo, bet penktadienio rytą pasilikusieji išgirdo baisią žinią, kad mūsų gydytojai rasti žiauriai nužudyti taip, kad net savięji nebegali atpažinti.

Birželio 29 d. Panevėžyje kary kapuose buvo palaidoti bolševikų žiauriai nukankinti lietuviai. Tokių iškilmingų ir kartu skaudžių laidotuvių Panevėžys nėra matęs. Šiose laidotuose dalyvavo visi Panevėžio lietuviai—apie 7,000 žmonių palydėjo žuvusių brolius i amžino atilsio vietą. Kelios dešimtys gražiausių gėlių vainikų puošė jiems kelią i amžinybę. Po jų ejo Panevėžio vyskupas Paltarokas su dvasininkais. Toliau ilga juosta tęsėsi apylinkių ukinkinkai, gražiai papuošti vežimai, kuriuose buvo vežami žuvusių brolių grabai.

Atsisveikinimo su karžygiais ir kankiniais kalbas pasakė Panevėžio apsaugos štabo vardu mokytojas J. Micevičius, kupiškėnų vardu prof. J. Elisonas.

Prasidėjus karui, bolševikų gaujos gaudė Panevėžio mieste ir apylinkėse tikruosius lietuvius, vežė juos i miškus ir, pakankinę, šaudė. Panevėžyje buvo rasta ir atpažindinta 32 kankinių lavonai. Žuvusiųjų tarpe yra gydytojų, mokytojų, valdininkų, gimnazistų, ukinkinkų ir darbininkų, kurie buvo paimti tiesiog iš darbo ir nužudyti.

Ketvirtasis Rusijos „Generolas.“

Visi žino, kad savo frontui ginti Rusija yra pastatiusi 3 gambiausius raudonosios armijos generolus: Vorosilovą, Timosenką ir Budenį. Bet iki šiol priešui neatremė. Jis veržiasi vis gilyn. Todėl paskutinėmis dienomis pradėta dėti daug vilčių ant ketvirtos generolo. Tas ketvirtasis busiųjų „generolas“ Ziema. Ziema tikrai vokiečius pakludydinti Rusijoje, kaip ji kitąsyk pakludė Napoleono armiją. Bet kritikai pastebi, kad šis ketvirtasis „generolas“ gali turėti kiek reikšmės tik Rusijos šiaurėje, kur buna dideli šalčiai ir daug sniego; Ukraiņoj gi ziema negali but vokiečiams baisi, nes čia klimatas dar šiltesnis negu Vokietijoje.

RABINAI REMIA HOOVERIO PAMALPOS PLANĄ.

Amerikos rabinų konferencija New York'e pereinė redeldienį pritarė Hooverio planui teikti badaujantiems Europos žmonėms maisto. Hooveris siūlo sudaryti amerikiečių komitetą, kuris prižiūrėtų, kad siunčiamas civiliams žmonėms maistas Hitlerio pavergtuose kraštuose nebutų vartojamas vokiečių armijai.

VELIAUSIOS ŽINIOS TIESIAI IŠ LIETUVOS.

Liepos 30 d. per Kauno radijo stotį du kartus buvo paskelbtas atsisaukimas „I Lietuvius.“ pasirašytas Vokietijos Reicho komisaro rytinėms sritims Dr. Lohse's, ir antras atsisaukimas, pasirašytas naujai paskirto Lietuvos teritorijai generalinio komisaro von Renteln'o. Tais atsisaukimais, šie komisarai kreipėsi i „buvusios laisvos Lietuvos teritorijos“ gyventojus, skelbdami, kad ta sritis ateityje busianti tvarkoma civilinių Reicho komisarų ir kad gyventojams busianti dabar „patikrinta tvarka ir darbas, duona ir pažanga.“ Atsisaukimuose sakoma, kad bolševikų valdžia yra išgabususi daug žmonių ir sunaikinusi daug turto. Vokietijai komunistų galią sutruškinus, bausis laikas esąs pasibaigęs ir lietuvių „gal tikėtis geresnės ateities.“ Toliau atsisaukimuose sakoma, kad Lietuvos vyriausybės per 20 su viršum metų manydavusios, kad Lietuva galinti gyvuoti nepriklausoma, naudodamosi skirtumais tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos. Toks manymas buvęs klaidingas, nes kai tik Reichas buvęs užpultas Anglijos, bolševikai tuojau Lietuvą pagrobė. Nuo šio laiko Lietuvą tvarkys Vokietijos civiliniai komisarai. Paskelbti iki šio laiko karinių Vokietijos įstaigų įsakymai pasilikę galioje. Atsisaukimai buvo paskelbti vokiečių ir lietuvių kalbomis.

Vokietijos spauda nei minėtų komisarų paskirimo fakto, nei civilinės vokiečių administracijos įsteigimą Lietuvai nėra ligšiol paskelbusi.

Tenka dar pastebėti, kad prie Lietuvos žemių esančios priskirtos sritys i pietus nuo Dauguvos upės. Kiek toli tos naujai priskirtos sritys siekia, dar tiksliai nežinoma. Visas Lietuvos teritorijos plotas suskirstytas i tris administracijos apygardas (Verwaltungsdistrikt): Kauno, Vilniaus ir Šiaulių. Be to, Vilniaus ir Kauno miestai išskirti i atskirus vienetus su atskirais komisarais. Pasak minėtų atsisaukimų, per tuos apygardų komisarius Lietuvos gyventojai galės pareikšti savo pageidavimus centrinei valdžiai.

Lietuvos teritorija minėtuose atsisaukimuose vadinama „Rytų Kraštu“ (Ostland).

Švedų laikraštis „Aftonbladet“ rašydamas apie Vokietijos civilinių komisarų atsisaukimus i Lietuvos gyventojus, pastebi, kad „vietos gyventojų atstovai ninkams, invalidams ir taudalyvaušiai komunalinėse miestų valdybose ir kad gy-

nuo liepos 25 dienos—Kauno-Vilniaus ir Kauno-Raseinių keliais. Tais autobusais gali važinėti pirmoje eilėje asmenys, turį oficialinių reikalų, su atitinkamų komendantų ir policijos liudijimais. Be to, pirmenybę naudotis autobusais turi lietuviai, kurie buvo vežami Maskolijos ir pakeliui išsiskelbė.

Per Kauno radiją paskelbtas įsakymas, kuriuo pensininkams leidžiama išmokėti avansus nuo 50 iki 90 nuos. vieno mėnesio pensijai. Avansai išmokami valstybės ir savivaldybių pensijai bei valstybei nusipelnusiems asmenims.

Paskelbtas pranešimas, kuriuo gyventojai raginami pakubinti durpių gamybą, nes po rugpjūčio vidurio iškastos durpės paprastai nebeišdžiustancios.

Patiriama, kad Lietuvos žemės ukio žinyba tarsi su vokiečių įstaigomis dėl žemės ukio grąžinimo savininkams ir apskritai dėl ukio nuosavybės teisių grąžinimo.

Lietuvos Raudonasis Kryžius renka žinias apie žuvusius nuo bolševikų teroro, išvežtuosius Maskolijos gilumon ir apie žuvusius per karo veiksmus.

Patirta, kad trijų Pabaltijos valstybių konsulai Danijoje daro žygių dėl pagalbos suteikimo nukentėjusiems Lietuvos gyventojams. Tokiu pat žygių imtasi Stockholme per Švedijos Raudonąjį Kryžių. Švedų Raudonasis Kryžius esąs pagalbą žadėjęs, bet norįs patirti atitinkamų vokiečių įstaigų nusistatymą.

Gauta žinių, kad vokiečių karo lauko komendanto įsakymu Lietuvoje visiems gyventojams uždrausta klausyti svetimų valstybių radijo stoties, išskyrus Vokietijos ir užimtų kraštų.

Patirta, kad bolševikai, prieš kraustydamiesi i Lietuvos, nužudė Ziežmaruose ukinkiną Kapaciūną, jo sunu (Kertauniskį kaimė) ir Ziežmarų dvaro užvaizdą Ramanauską. Jie nužudyti todėl, kad neva buvę sukilėliai.

Vaisių ir vaisvandenių bendrovės „Sodyba“, kuri bolševiku laikais buvo pavesta „trestui“ tvarkyti pasirašinėja agr. J. Strazdas, kuris tas pareigas ėjo ir prieš bolševikų okupaciją.

Kauno miesto sveikatos apsaugos skyriaus vedėjas pasirašinėja gyd. V. Laborkas.

Laikraštis „I Laisvė“ rašo, kad vyriausios Maskvos Čekos atsovas bolševikų okupuotoje Lietuvoje buvo Pozdniakov, kuris oficialiai ėjo ir SSRR komisarų tarnybos atstovo pareigas sovietų Lietuvoje. Prieš bolševikų okupaciją šis čekistas buvo Bolševikijos pasiuntynys Lietuvoje.

Lietuvos laikraščiuose skelbiama, kad bendromis jėgomis reikia vykdyti sienapiūtę. Sumažėjus arklų skaičiui, ne visur bus galima šiena suvežti, todėl patariama šiena džiovinti žaginiuose, kur šienas gali stovėti šilvėms. Šiandien neturi būti sienapiūtės vien tik „mano“ ukyje, bet bendra sienapiūtė visoje Lietuvoje. Sudoruius šiena vienoje vietoje, reikia eiti piauti šieną kitose lankose.

Kauno miesto švietimo skyriaus vedėjas V. Ruzgas skelbia, kad mokytojai turi laisvą nuo savo tiesioginio darbo laiką skirti visuomeniniam darbiui, ypač susijusiam su vaikų globos reikalais.

KUDIKIŲ PARALYZIAUS EPIDEMIJA KANADOJ.

Kanados vakaruose, ypač Manitobos provincijoje, pradėjo siausti kudikių paralyžiaus epidemija. Manitoboj buvo jau apie 600 susirgimų.

APSIVEDIMAI.

Pajieskau moteriškes apšivedimus, kuri mlytų linksma gyvenima. Turu gera darba, esu 50 metų amžiaus. Placiau paaiskintu per laiska, kuri mlytų susipažinti, prašau atsiaukti. I. Benis (5) 216 N. Division st., Buffalo, N. Y.

Pajieskau gaspadienes apšivedimu, tikrai kad nebutų girtuokle ir mlytų svary gyvenima. As esu linksmaus budo, 50 metų. Prašau susipažinti, Placiau paaiskintu laisku. (5) Lo Tony 505 Eighth st., So. Boston, Mass.

Pajieskau vaikino arba naslio be seimynos apšivedimu, nejaunesnio 37 iki 39 metų; pageidaujama kad ne vartotų svaigalu, aukšto ugio, geros išvaizdos ir siek tiek pasiturintis. As esu mergina pasiturinti, pageidauju su pirmu laisku kad prisistų paveikslu; pareikalavus, paveikslą sugrąžinsiu. Berekalingai prašau nerasi. Miss M. Dorna (5) 937 Dorchester ave., Dorchester, Mass.

Pajieskau Partnerio arba Partnerkos

Turiu puikų rezortą Floridoj, yra 3 Buildingai, stuba 2-ju aukstu po 4 kambarius, 2 karvų, 2 mylios nuo Atlantiko ir Daytono byčių. Visokių medžių, gražiausių kvietku. Rozes žydi apskritus metus. Yra daugiau kaip 500 orandžių medžių. Klimatas neapsakomai sveikas. I namu vidu teka mineralinis vanduo, irgi labai sveikats vartojimui. Yra 17 akrų juodžemes. Žuvimui vieta kuogertausia. Reik prisidėti tik su \$1,500, ir bus lygus savininkas tos puikios vietos. Pardavimo kaina \$8,000. Skolų nėra. As esu nevedęs, 39 metų amžiaus. Turu naują automobilį 1941 (5) Adolph S. Mann 1448 So. Kedzie ave., Chicago, Ill.

GERA FARMA

3 mylios nuo miesto, 175 akrai, 40 akrai braungas, pusį ir aržuolių miško, 120 akrai lygus prie molio lauko, būdikai, gyvuliai, mulai, avys, farmos įrankiai ir darus. Viskas pasididžia tikrai pigiai. Klauskite. MRS. Z. ADAMS (6) BERLIN, MD.

XXX ALE IR STOCK ALE IŠ KRANO IR BONKOMIS

Brockert's ALE

Valgyklose ir Tavernose reikalaukite tikro lietuviško alaus XXX arba Stock Ale. Yra visų mėgiamas ir tikrai geras. alus. Vestuvėms, ar parėms, visuomet užsisakykite Brockert's XXX Ale, svečiai juomi bus patenkinti.

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS 81 LAFAYETTE ST. Worcester—5-4334 WORCESTER, MASS.

BOSTONO SKYRIUS: 1410 Columbia Road, South Boston, Mass. Tel. SOUTH Boston 2271.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIU TVARKO
M. MICHELSONIENE.

JUODAS MOTERU ŽU- DIKAS.

**Vienuolika moterų išgėdino
ir 7 jų nužudė.**

Siomis dienomis Wash-
ington buvo suimtas Jarvis
Catoe, 36 metų amžiaus
juodveidis, kuris jau prispa-
žino policijai užpuolęs ir iš-
gėdinęs 11 visokių mo-
terų ir merginų. Septynios
jų buvo nužudytos.

Štai keliatas jo aukų:
Miss Evelyn D. Anderson,
New Yorko restorano veiter-
ka, išgėdinta ir nužudyta
šių metų rugpjūčio 4 d.
Miss Jessie Strieff, 23 me-
tų amžiaus Karo Depart-
mento tarnautoja, išgėdinta
ir nužudyta Washington
šių metų birželio 15 d.

Mrs. Rose Abramowitz
25 metų amžiaus žydė, tik
mėnesį laiko kaip ištekėjusi,
buvo išgėdinta ir pasmaugta
savo namuose, Washingto-
ne, šių metų kovo 8 d.

Ada Puller, 21 metų am-
žiaus juodukė, išgėdinta ir
nužudyta Washington šių
metų sausio 22 d.

Lucy Kidwell, 62 metų
amžiaus negrė, nužudyta
Washington pereinų metų
rugšjo 28 d.

Mattie Steward, 48 metų
amžiaus moteris, išgėdinta ir
nužudyta Washington pe-
reitų metų lapkričio 28 d.

Josephine Robinson, 34
metų moteris, išgėdinta ir
nužudyta Washin g t o n e
1939 metų gruodžio 1 d.

Policija sako, kad juod-
veidis Catoe prie visa to jau
prisipažinęs. Be to da jis ke-
turias kitas moteris bei mer-
ginas iškoneveikęs, o dvi
kitas mėginęs, bet nepa-
vykę.

Zmogūdytis papasakojo ir
kokių būdu tos moterys ir
mėginęs nužudyti. Štai pora
pavyzdžių:

Rosė Abramowitz ienė,
jauna ir graži žydė, pasam-
džiui si išvaikuoti jos kam-
barių grindis. Viltuvėj jis ją
sugriebė, parsivertė ir išgė-
dino. Paskui, bijodamas bė-
dos, pasmaugė ją, paguldė
lovon ir pabėgo.

Jessie Strieff, jauna val-
diškos įstaigos tarnautoja,
ėjo krautuvėn nusipirkti
maisto. Tuo tarpu smarkiai
lyjo. Pro šalį važiuo auto-
mobilium juodveidis Catoe.

Mergaitė pasirodė, kad tai
taxi važiuoja, ir ji pamoko
kad sustoti. Juodveidis su-
stojė, atidarė savo mašiną ir
pasiūlė nuvežti merginą į
krautuvę. Bet kai ji atsisėdė

jo automobilin, jis pasuko į
tamsią gatvę, tenai tą mer-
giną užpuolė ir išgėdino.
Paskui ją pasmaugė, nuplė-
šė nuo jos drapanas ir pa-
lėpė, o kuną nuvežė už ke-
lų blokų į garažą ir, niekam
nepastebint, paliko jį tenai.

JAU 21 METAI.

Pereitą ketvirtadienį, rug-
pjūčio 27 d., suėjo lygiai 21
metai kaip Jungtinės Vals-
ijose moterys iškovojo sau
vygias su vyrais balsavimo
eises. Apgailėtina, kad dau-
relis moterų dar ir šiandien
nemoka tom teisēm naudo-
tis. Yra tokių, kurios turi tei-
ę balsuoti, bet visai tuo ne-
interesuojia ir niekad ne-
balsuoja.

SPOUGAI IR KAIK JUOS GYDYT.

Mūsų skaitytoja iš East-
hamptono, Mass., rašo: "Aš
esu 16 metų amžiaus ir jau
per porą metų turiu ant vei-
do spuogų ir juodspuogius.
Vartojau visokias mosis ir
muilus, bet tai nieko nepa-
dėda. Ar negalėtumėt man
patarti ką nors, kas galėtų
man pagelbėti."

Spuogai ant veido yra
"jaunystės liga." Ne visi jau-
nuoliai ją gauna, bet tuli
gauna. Paprastai ji praeina
su jaunais metais. Pas jau-
nus vaikus veido išbėrimas
būna daug sunkesnis, negu
pas mergaites. Tai yra men-
ka liga, bet labai įkiri. Visi
jauni žmonės nori but gra-
žūs, o čia kaip tyčia ant vei-
do auga spuogai. Jaunoms
mergaitėms jie išrodo di-
džiausią nelaimę. Jų pirštai
nuo veido neatsitraukia.

Mergaitė nuolatos juos spau-
džia ir čiupinėja, ar nepasi-
darė jie didesni, kaip pirma
buvo.

Tas spuogų čiupinėjimas
ir enaibymas yra blogiausias
daiktas. Jie išspūčia, užsi-
krečia ir sugadina veidą ant
visados.

Daugumoje atsitikimų
spuogai atsiranda tik ant
veido, bet kai kada pasirodo
ir ant nugaros, ir ant kru-
tinės.

Spuogais serga daugiaus-
ia anemikai, tai yra tie, ku-
rie neturi pakankamai krau-
jo ir prie to da tas jų kraujas
silpnas.

Aišku, kad jokia mosis
nei muilas spuogų nepaša-
lins. Jeigu kraujas yra kal-
tas. Pradėjus mostimis vei-
dą tepti, oda susierzina ir
spuogų atsiranda daugiau.

Geriausias budas spuogams
pašalinti, tai sustiprinti
kraują. Kas diena reikia ge-
rai išimankštyt tyram ore.
Kvėpuoti reikia pilna kruti-
ne. Pereidamas per plaučius
grynas oras išvalo ir sustip-
rina kraują. Pirštais spuogų
nuolatos nečiupinėti ir ne-
gnaibyti. Mėgink užmiršti,
kad jų turi. Valgyk tik pa-
prastą maistą ir nepersival-
gyk. Nevalgyk riebios mėsos
nei saldžių daiktų. Ne-
valgyk daug sviesto. Vienu
žodžiu — vengk visokių rie-
bių valgių. Ir nevalgyk stip-
rių bei aštrių valgių. Negerk
kavos nei alkoholinių gėri-
mų.

Be to da nueik vaistinėn
ir paprašyk, kad padarytų
šitokio mišinio:

1 teaspoonful of carbolie
acid.

1 pint of rose water.

Dažnai tuo mišiniu nu-
prausk veidą, tik saugokis,
kad nepatektų į akis. Patar-
tina užsipilti jo ant vatės ar
švarios skėpetaitės ir nu-
šluostyt veidą.

Prisilaikyk anksčiau nu-

Naujausia Mada Su Pagundos Motiva

Čia yra parodyta vėliausios rudens mados pavyzdžiai. Iš kairės, juodų vilnų ir satinos suk-
nelė su juodu lapių kepure ir tokia pat mufta. Vidury, vakarinė šlebė iš šviesios tafetos.
Iš dešinės, juodų vilnų suknelė su Alaskos ruonių (seal) balera. Pirmutiniame ir pasku-
tiniame pavyzdžiuose ryškiai yra pabrėžti pagundos motyvai.

rodytos dietos (valgymo),
mankštyk kasdien tyram
ore ir kasdien nuprausk vei-
dą auksčiau nurodytu miši-
niu. Po mėnesio laiko spuo-
gai turėtų jau pradėti nykti.
Jeigu jie nesumažės, tai rei-
kėtų pasitarti su daktaru.

APIE VALGIUS.

GRYBAI SU VYNU.

Koks svaras grybų.
4 šaukštai riebalų.
1 didelis svogūnas.
4 šaukštai miltų.
1/2 puodelio Sauterne vyno.
Druskos ir pipirų.

Miške rinktus grybus reikia
gerai nuvalyti ir supiausčius ap-
virint, gi piktus grybus reikia
tik nuplauti ir nuluptus supiaus-
tyti. Paspirgink grybus kokias
5 minutes ant sviesto ir padėk į
šalį. Dabar paspirgink lašinių
taukuose supiaustytą svogūną.
Iplak miltus ir pagruzdink, kad
gerai aprustų. Dabar supilk bu-
lioną, sudėk grybus, pasudyk,
įberk biskelį pipirų ir pavirink
porą minutų; supilk vyną ir
tuoj duok valgyt.

KUNIGŲ CELIBATAS.

— Išaiškinta kunigų nepatystė iš-
puolimas. Šią knygą turėtų perska-
tyti kiekvienas vyras, tėvas ir jauni-
kai, kurie geidžia, kad jų moteris
dukteris ir mylimosios nenapulta į
tokių kunigų globą. Parašė kun. Geo
Towsend Fox, D. D., sulietuvino
Ferdinand de Samorita. 25c

NEPAPRASTAS KOSTIUMAS

— Išaiškinta kunigų nepatystė iš-
puolimas. Šią knygą turėtų perska-
tyti kiekvienas vyras, tėvas ir jauni-
kai, kurie geidžia, kad jų moteris
dukteris ir mylimosios nenapulta į
tokių kunigų globą. Parašė kun. Geo
Towsend Fox, D. D., sulietuvino
Ferdinand de Samorita. 25c

Gerai nuvalyti ir supiausčius ap-
virint, gi piktus grybus reikia
tik nuplauti ir nuluptus supiaus-
tyti. Paspirgink grybus kokias
5 minutes ant sviesto ir padėk į
šalį. Dabar paspirgink lašinių
taukuose supiaustytą svogūną.
Iplak miltus ir pagruzdink, kad
gerai aprustų. Dabar supilk bu-
lioną, sudėk grybus, pasudyk,
įberk biskelį pipirų ir pavirink
porą minutų; supilk vyną ir
tuoj duok valgyt.

Gerai nuvalyti ir supiausčius ap-
virint, gi piktus grybus reikia
tik nuplauti ir nuluptus supiaus-
tyti. Paspirgink grybus kokias
5 minutes ant sviesto ir padėk į
šalį. Dabar paspirgink lašinių
taukuose supiaustytą svogūną.
Iplak miltus ir pagruzdink, kad
gerai aprustų. Dabar supilk bu-
lioną, sudėk grybus, pasudyk,
įberk biskelį pipirų ir pavirink
porą minutų; supilk vyną ir
tuoj duok valgyt.

Gerai nuvalyti ir supiausčius ap-
virint, gi piktus grybus reikia
tik nuplauti ir nuluptus supiaus-
tyti. Paspirgink grybus kokias
5 minutes ant sviesto ir padėk į
šalį. Dabar paspirgink lašinių
taukuose supiaustytą svogūną.
Iplak miltus ir pagruzdink, kad
gerai aprustų. Dabar supilk bu-
lioną, sudėk grybus, pasudyk,
įberk biskelį pipirų ir pavirink
porą minutų; supilk vyną ir
tuoj duok valgyt.

Gerai nuvalyti ir supiausčius ap-
virint, gi piktus grybus reikia
tik nuplauti ir nuluptus supiaus-
tyti. Paspirgink grybus kokias
5 minutes ant sviesto ir padėk į
šalį. Dabar paspirgink lašinių
taukuose supiaustytą svogūną.
Iplak miltus ir pagruzdink, kad
gerai aprustų. Dabar supilk bu-
lioną, sudėk grybus, pasudyk,
įberk biskelį pipirų ir pavirink
porą minutų; supilk vyną ir
tuoj duok valgyt.

Gerai nuvalyti ir supiausčius ap-
virint, gi piktus grybus reikia
tik nuplauti ir nuluptus supiaus-
tyti. Paspirgink grybus kokias
5 minutes ant sviesto ir padėk į
šalį. Dabar paspirgink lašinių
taukuose supiaustytą svogūną.
Iplak miltus ir pagruzdink, kad
gerai aprustų. Dabar supilk bu-
lioną, sudėk grybus, pasudyk,
įberk biskelį pipirų ir pavirink
porą minutų; supilk vyną ir
tuoj duok valgyt.

Gerai nuvalyti ir supiausčius ap-
virint, gi piktus grybus reikia
tik nuplauti ir nuluptus supiaus-
tyti. Paspirgink grybus kokias
5 minutes ant sviesto ir padėk į
šalį. Dabar paspirgink lašinių
taukuose supiaustytą svogūną.
Iplak miltus ir pagruzdink, kad
gerai aprustų. Dabar supilk bu-
lioną, sudėk grybus, pasudyk,
įberk biskelį pipirų ir pavirink
porą minutų; supilk vyną ir
tuoj duok valgyt.

Gerai nuvalyti ir supiausčius ap-
virint, gi piktus grybus reikia
tik nuplauti ir nuluptus supiaus-
tyti. Paspirgink grybus kokias
5 minutes ant sviesto ir padėk į
šalį. Dabar paspirgink lašinių
taukuose supiaustytą svogūną.
Iplak miltus ir pagruzdink, kad
gerai aprustų. Dabar supilk bu-
lioną, sudėk grybus, pasudyk,
įberk biskelį pipirų ir pavirink
porą minutų; supilk vyną ir
tuoj duok valgyt.

Gerai nuvalyti ir supiausčius ap-
virint, gi piktus grybus reikia
tik nuplauti ir nuluptus supiaus-
tyti. Paspirgink grybus kokias
5 minutes ant sviesto ir padėk į
šalį. Dabar paspirgink lašinių
taukuose supiaustytą svogūną.
Iplak miltus ir pagruzdink, kad
gerai aprustų. Dabar supilk bu-
lioną, sudėk grybus, pasudyk,
įberk biskelį pipirų ir pavirink
porą minutų; supilk vyną ir
tuoj duok valgyt.

Gerai nuvalyti ir supiausčius ap-
virint, gi piktus grybus reikia
tik nuplauti ir nuluptus supiaus-
tyti. Paspirgink grybus kokias
5 minutes ant sviesto ir padėk į
šalį. Dabar paspirgink lašinių
taukuose supiaustytą svogūną.
Iplak miltus ir pagruzdink, kad
gerai aprustų. Dabar supilk bu-
lioną, sudėk grybus, pasudyk,
įberk biskelį pipirų ir pavirink
porą minutų; supilk vyną ir
tuoj duok valgyt.

PIGIAUSIS IR GERIAUSIS GERIMAS.

Svarbiausias gėrimas yra
vanduo. Vanduo yra pirmu-
tinis ir svarbiausias gyvas-
ties reikalavimas. Be maisto
žmogus gali gyventi keliatą
savaičių, be vandens tik ke-
lias dienas. Bet ir maiste
penkios dalys iš šešių yra
vanduo. Mūsų kūno dvi da-
lės iš trijų yra vanduo. Zmo-
gus sveriantis 150 svarų turi
savyje 100 svarų vandens, ir
50 svarų kietos medžiagos.
Raumenys turi savyje 75
nuoš. vandens, smegenys 85
nuoš., kraujas 90 nuoš., net
kauluose yra 40 nuosmičių
vandens.

Visi gyvasties apsiereiški-
mai reikalauja vandens.
Maitinimas, judėjimas, gim-
dymas negali būti atliktas
be vandens. Didžiausia kū-
no užduotis yra perdurti
sau maistą, pristatyti maistą
kiekvienai kūno dalei ir iš-
sivalyti nuo išmatų. Vanduo
paskubina maisto perdirbi-
mą, palengvina fermentų
darbą, ištrpina maistą ir iš-
nešioja jį po kūną. Užtai no-
rint nutukti reikia gerti daug
vandens laike valgio.

Tik nereiškia kashj su vandeniu
nugerti. Reikia gerai su-
kramtyti suseilėti, nuryti, ta-
da vandeniu užgerti. Iš ki-
tos pusės nutukusiam žmo-
gui geriaus nevirtoti daug
vandens laike valgio, bet
gerti tarpuose. Daugelis rie-
bių žmonių negeria užtekti-
nai vandens ir dėl tos prie-
žasties taukai užsistovi ku-
ne, permainos kune eina per
lėtai. Riebiams reikalinga
sumažinti maistas, bet ne
vanduo.

Iš kitos pusės kunas turi
atsikratyti nuo išmatų. Van-
duo tas išmatas ištrpina ir
išplauna. Užtai vanduo yra
geriausias kūno valytojas.
Daugelis žmonių jaučia
skaudėjimą galvos, raume-
nų, dėlėi susirinkusių kune
mėšos išmatų. Tokius skau-
dėjimus vadina "reumatizmu
ar podagra. Vanduo yra di-
delė nuo to gyduolė. Daugy-
bė pasiturinčių žmonių su
tom ligom važiuoja į šiltus
ir šaltus vandenius, kur
jiems duoda vandenį iš lau-
ko ir į vidų, su pastebėtinais
rezultatais. Bet tą pat gali-
ma atlikti ir namie, tik ne-
reikia užmiršti tą brangią
gamtos dovaną.

Daugelis žmonių kenčia
nuo akmenų tulžies arba
inkstų. Akmenis pasidaro

dėlei užsistovėjusių druskų.
Kada toks akmuo pasijudi-
na, padaro neįsipašakytą
skausmą, kurį mūsų žmonės
paprastai vadina "gumbū." Geriausia gyduolė nuo tokių
ligų yra vanduo. Vanduo iš-
trpina druskas, neduoda
joms užsistovėti. Žinoma,
sunku tikėtis, kad vanduo
galėtų ištrpinti susigulėjusi
per metų metus akmenį. To-
ki tik operacija gali praša-
linti. Bet vanduo neduoda
druskoms susigulėti, neduo-
da progos ir akmeniui pasi-
daryti.

Kartais vanduo turi savy-
je pavojingų šiltinės ar
choleros bakterijų. Atsiti-
kus kur nors epidemijai, ge-
riausia vanduo išvirinti.
Miestuose paprastai turi ge-
rą vandenį. Jį pridaboją
nuo nešvarumų. Bet farmo-
se, ypač vartojant vandenį
iš upės, visuomet reikia iš-
virinti.

ARBATA.

Arbata yra pietinės Azi-
jos augalo Cammelia thea
lapai. Svarbiausios sudėti-
nės arbatos dalys yra kafeji-
nas ir tanninė rugštis, apart
to kvepianti aliejai, nuo ku-
rių priguli arbatos skonis.
Nuo kafejino priguli jos sti-
muliuojanti veikmė. Zmo-
gus išgėres arbatos jaučiasi
smagesnis, linksmesnis, stip-
resnis, pereina miegas ir pa-
ilsimas. Tanninė rugštis yra
medžiaga, iš kurios daro ra-
šomą atramentą. Ta rugštis
sukietina vidurius ir pagim-
do nemalimą. Už tai norint,
kad arbata būtų gera, reikia
ištraukti iš jo kafejiną, o pa-
likti atramentą. Reikia lapus
užpilti karštu vandeniu ir už-
penkių minutų gerti. Nerei-
kia arbatos šutinti, nei virin-
ti, neigi laikyti pusę valan-
dos ar daugiau, nes tuomet
iš lapų išsitraukia atramen-
tas ir ji pasidaro netinkama
vartojimui. Yra žmonių, ku-
rie verda arbatą per visą
dieną ir geria vietoj van-
dens. Tokia praktika yra la-
bai pragaistinga. Žmogus
pasidaro nervuotas, nera-
mus, negali pasilsėti, negali
užmigti, pasigadina vidu-
riai, apsisvožia lygsvara.
Mieroj vartojama ir tinka-
mai pagaminta arbata sti-
muliuoja smegenis, ir pada-
ro labai malonų gėrimą. Bet
nereiškia arbatos duoti ma-

žiems ir nervuotiems žmo-
nėms. Nereiškia jos gerti va-
kare, nes gali sugadinti
miegą.

KAVA.

Kava daroma iš Caffea
arabica augalo grūdų. Tas
augmuo auga pietų kraštuose.
Kavos sudėtinės dalys yra
tos pat, ką ir arbatos, tik ji
turi mažiau tanninės rugš-
ties ir užtai netaip greitai
sugadina vidurius. Grūdai
reikia spraginti ir malti ge-
riausia kassyk prieš varto-
jimą, nes pastovėję miltai
netenka skanumo. Verdan-
tis vanduo reikia užpilti ant
miltų ir už kelių minučių nu-
pilti ir gerti. Jeigu kavą il-
gai virinti, tuomet ji neten-
ka savo skanumo ir tanninė
rugštis buna ištraukta.

Kavos veikmė ant siste-
mos yra ta pati, ką ir arba-
tos: prašina pailsimą, pa-
diligina smegenis, neduoda
užmigti. Žmogus išsigeręs
kavos gali atlikti daugiau
darbo, negu be kavos, ir, ži-
noma, tas greičiau veda prie
išsekvojimo pajėgų. Nakti-
niai darbininkai, raštinin-
kai, muzikantai vartoja ka-
vą prašalinimui miego. To-
kia praktika labai pavojin-
ga, nes pagimdo nemigą.
Daug kavos vartojant žmo-
gus pasidaro nervuotas, ne-
ramus, negali užmigti. Puo-
dukas išryto paežinimui
dirksnių rodois negali žmo-
gui daug užtenkti. Bet mes
jau taip papratę prie kavos,
kad daugeliui žmonių būtų
sunku be jos apsieiti, lygi-
nai kaip girtuokliui be deg-
tinės. Be kavos ima skaudė-
ti galvą, žmogus jaučiasi
silpnas, lyg ko jam būtų sto-
ka. Geriausia yra, kad žmo-
gus apsieina be kavos, bet
kas jau yra papratęs, neuž-
simoka nuo jos atsakyti,
tik reikia užlaikyti miarą.

Kava neturi būti duodama
vaikams ir nervuotiems
žmonėms. Vaikų nepastovi
nervų sistema labai greitai
pajra nuo kavos. Taipgi
žmonės turinti užsienėjusi
raumatizmą, turi dabotis ka-
vos ir arbatos, nes kafejinas
priguli prie tos pat grupės
medėgų, kaip mėšos išma-
tos—puriniai, kurie tą ligą
ir gimdo.

KAKAO.

Kakao daroma iš Theob-
roma cacao grūdų. Kakao
turi savyje theobrominą,
panašų į kafejiną; apart to,
joje yra riebumų ir krakmo-
lo. Kakao stimuliuojanti
veikmė yra menka, užtai ji
gali būti vartojama be pa-
vojaus. Apart to, ji yra labai
maistinga.

Dr. F. Matulaitis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Juozui Yoniui.—Gero te-
kilo namie nepasidarysi, nes
sunku gauti tinkamos me-
džiagos. Galima šioji-toki
grandytuvą nuliėti iš upės
smėlio ir malto stiklo, kurį
reikia persijoti per smulkų
sietą arba audeklą. "Moo-
re's Universal Assistant" pa-
duoda šitokią formulę: 32
svarai upės smėlio, 10 dalių
šlakso ir 2 dalys sumalto
stiklo. Padaryk tekilui for-
mą, sutirpink su šlakso smė-
li ir stiklą, supilk į formą ir
duok ataušti. Kad šlakas
prie formos nepilptų, ją
reikia gerai suslapinti.

A. Paulaitiui.—Kokie
laivai vaikščiojo 1908 me-
tais tarp Hamburgo ir New
Yorko, mes rekordų netu-
rime.

ZODYNELIS

LIETUVISKAI - ANGLISKAS IR
ANGLISKAI - LIETUVISKAS, telpa
18,000 žodžių. Labai parankus turėti
kšenyje. Gražiai apdarytas dirbtine
skura, 160 puslapių. Parankesnio ir
geresnio kšėnimo žodynelio Lietuvių
kalboje nėra. Gaunamas "Keleivis".

PASAUTA MUSTYNĖSE

Ši 20 metų amžiaus newyor-
kietė, Beatrice Black, atvažiavo
anadien Bostonan ir buvo sužeis-
ta dviem revolverio žuviais į
koją, kai vienam salione susi-
mušę gengsteriai pradėjo šau-
dytis. Ji irgi tenai buvo. Policija
veda tardymą.

LIETUVIŲ LAISVĖS MY- LETOJŲ DRAUGYSTĖ

WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1941 METAMS.

Jos Mačiulis — pirmininkas,
906 Prescott St., Waukegan, Ill.
F. Sedoravicius — pirm. pagalbinis,
733 Lincoln St., Waukegan, Ill.
Suzana Gabris — turtingų rast,
730 McAlister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernaga — turtingų rast,
720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekunas — kasierius,
726 — 8th St., Waukegan, Ill.
KASOS GLOBĖJAI
D. Lauraitis, K. Ambrozunas,
M. RALAIKOS:
K. Pečiulis, J. Štoskus.
Susirinkimai būna paskutinią nedė-
dienį košno mėnesio, 1:00 v. po pietų.
Licuysbės Svalinėje, kamp. 8th ir
Adams Sts., Waukegan, Ill.

SIELOS BALSAI

GRAZIOS EILES, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvutų puikių paveikslų.
223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių.
JI PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO

DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILES:

TAUTISKOS, SEIMYNISKOS IR DARBININKISKOS
TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

KAINA TIK \$1.00.

Audimo aparatai \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną miltinė knyga.
Kiekvienas nusipirktas šią knygą pasidžiaug. Pinigus geriausia
slyst "Money Order." Popierinius galima aišti tiesiog papras-
tame konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivis" ad-
resą ir nepamirškiti prilypti už 3 centus markę.

"KELEIVIS"

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

ATOSTOGOSE

Prezidento Rooseveltto žmona,
nutraukta atostogų metu. Ji vi-
sada linksma, visada šypsosi.

KĄ VOKIEČIAI MANO DARYTI SU LIETUVA?

Lietuvos vardo neverta, bet vadina ją "Ostlandu", kas reiškia "Rytų Kraštą."

Svedų laikraštis "Dagens Nyheter" išidėjo tokia žinia iš Berlyno:

"Pirmasis oficialinis pranešimas apie gauleiterio Lohsės paskyrimą Reicho komisaru Ostland'ui neatėjo iš Berlyno, bet iš jo naujos tarnybos vietos. Atsiskaitant ir Lietuvos gyventojus, išleistame buvusioje krašto sostinėje Kaune, jis skelbia esąs paskirtas Hitlerio liepos 17 d. Tasai atsiskaitant yra ypatingai įdomus, nes juomi aiškiai nurodomos pagrindinės linijos busimam vokiečių administracijai tame krašte, kuris ligi šiol sudarė "buvusią laisvą Lietuvos valstybę," vartojant atsiskaitant terminą.

"Reicho komisaras Lohse kviečia gyventojus visomis pajėgomis padėti sudaryti naują tvarką ir surasti darbą." Toliau jis savo atsiskaitantime sako:

"Bolševizmas grąšina visai Europai. Jis buvo pasirodęs pulti Vokietiją. Jei tas pasaulio priešas būtų stautęs dar keliata metus pas jus, tai nieko nebūtų pasiliekę iš jūsų turto ir jūsų tautos. Bolševikų vadai būtų išgabėję jus į Sibyrą, apilę ir užmušę jus. Savo krauju vokiečių tautos karo pajėga nugalėjo pasaulio priešą-bolševikus. Iš to kiekvienas turėtų suprasti, kad tuo pasiremdama vokiečių tauta dabar pasiėmė prievolę ir teisę sudaryti sąlygas, kad panašus pavojus nekuomet nebegręžtų Europos tautų tradicijoms ir visai jų egzistencijai.

"Tie, kurie per pastaruosius 20 metų žadėjo jums tiek daug laisvės. (Čia reikia suprasti buvusią nepriklausomą Lietuvos vyriausybę.—"Kel." red.) laikė savo pareigą vesti savo politiką tokiu būdu, kad išlošus ant Sovietų Sąjungos ir Vokietijos Reicho priešingumų. Tačiau tą valandą, kai Vokietija nusileido klausimu dėl interesų sferų, pavojinga pasėkoms buvusios vyriausybės politika parodė tikrą savo vertę: Sovietų Sąjunga galėjo jus užpulti be pasipriešinimo.

(Čia pasakyta aiškiai, kad bolševikai užpuolė Lietuvą su Hitlerio žinia ir sutikimu.—Red.)

"Nepaisydama viso pikto, padaryto vokiečiams, ir visų puolių prieš nacional-socialistinę Vokietiją, vokiečių vyriausybė des pastangų užtikrinti jums darbą, duoną ir pažangą, kad jums būtų gera gyventi. Tačiau vokiečių administracija privalo reikalauti, kad jos įsakymai būtų vykdomi besąlygiškai, nes ji turi tik vieną tikslą: jūsų krašto ir jūsų pačių gyvybės saugumą. Vokiečių administracija pakvies bendradarbiauti jus atstovus miestuose ir kaimuose. Jei bus reikalinga, ji pakvies jus tautos žmones, kad per jus galėtumėt patiekti jūsų pagėdavimus Reicho komisarui, generaliniam komisarui ir apygardų komisarams, ir jie leis jums steigti šaulių organizacijas visam jūsų darbui bei jūsų gyvybei patikrinti."

"Isidėmėtina, kad tame atsiskaitantime nei vieno žodžio neužsiminta apie Lietuvos vyriausybę, kuri prieš mėnesį paskelbė Lietuvos savarankiškumą ir nepriklausomybę, pasiremdama ta padėtimi, kuri buvo prieš rusų okupaciją pereinamais metais. Ši vyriausybė pranešė

apie tai telegrama Reicho kancleriui Hitleriui. Atrodo, kad klausimo apie nepriklausomą Lietuvos valstybę nebėra. Apie Lietuvos vyriausybę, kuri per 20 metų valdė kraštą, paminėta tik tiek: "tie, kurie žadėjo jums tiek daug laisvės." Dalyvavimas administracijoje, tuo atsiskaitant siulomas lietuvių autai, yra mažesnis, nekaip a nepriklausomybė, kurią turi čėkai dabartiniame proektorate.

"Drauge su savo atsiskaitant j tautą Reicho komisaras Lohse paskyrė Dr. von Rentelną generaliniu komisaru "buv. laisvos Lietuvos valstybės teritorijai", kuris avo ruožtu paskyrė penkis apygardų komisarus stambesniems miestams ir apygardoms."

Tas pats laikraštis praneša, kad vokiečių Reicho komisaras "Ostland'ui", Lohse, yra gimęs Holšteine 1896 m. Prieš paskyrimą į "Ostlandą" jis buvo Šlezvigo-Holšteino gauleiteris ir vyr. prezidentas. Lohse dalyvavo kaip kareivis pasauliniame kare, o šiam pasibaigus grįžęs į savo verslą kaip apygardų partiją. Jau 1925 metais Hitleris jį paskyrė Šlezvigo-Holšteino "gauleiteriu" (apgardos vedėju). Kaip ir daugelis kitų vadovaujamų nacizmo veikėjų, jis aktyviai dalyvavo Hitlerio kovose už valdžią. Trumpą laiką jis buvęs suimtas. Be to, jis aštuoniom dienom buvęs paltintas iš Prūsijos landtago ir muštinėse reichstage 1932 metais buvęs taip sužeistas, jog turėjęs būti nugabentas į ligoninę. Jo vardas pagarsėjo, kai kovose prieš komunistus pirmaisiais mėnesiais po Hitlerio įsigalėjimo jis reikalavęs pakarti vieną komunistų vadą už kiekvieną per demonstracijas žuvusį nacį.

Pagaliau, minėtai švedų laikraštis pastebi, kad Lohse esąs asmeniškai labai artimas naujam Vokietijos ministriui "okupuotoms Rusijos sritims"—Alfredui Rosenbergui. Jie esą seni draugai iš nacizmo kovos laikų.

Bazelio (Šveicarijoje) dienraštis "Basler Nachrichten" iš Berlyno praneša: "Kaip atmename, neseniai DNB pranešė apie Reicho komisaro paskyrimą 'Ostlandui'. Smulkesnių žinių čia ligi šiol neduodame, bet jį gaunamos iš Lietuvos išeinančių laikraščių. Tie laikraščiai skelbia atsiskaitant, kurį pasirašė ligi šiol Šlezvigo-Holšteino gauleiteris Lohse, paskirtas Reicho ko-

misaru 'Ostland'ui'. Tuo atsiskaitant jis kreipiasi į gyventojus. Lohsės rezidencija laikinai bus Lietuvos sostinėje Kaune, o vėliau, kaip girdėti, jis išsikels į Rygą. Iš atsiskaitant nematyti, kokia teritorija apimama pavadinimu 'Ostland'. Tačiau iš atsiskaitant aiškiai matyti, kad vokiečiai nei nemaną atstatyti Lietuvos valstybės, nei nepriklausomybės, kokia forma tai bebūtų. Naujasis Reicho komisaras kritikuoja tuos laikus, kada Lietuva buvo nepriklausoma valstybė. Girdi, tie, kurie per paskutiniuosius dvidešimt metų žadėję tiek daug laisvės, tikėjęsi laisvės priešingumais tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos Reicho. Vietiniuose (Berlyno) sluoksniuose manoma, kad Lietuvai norima atimti bet kuris galimumas grįžti prie senosios padėties — balansuotojos tarp abiejų valstybių. Reicho komisaras Lohse atsiskaitant praneša, kad jis, kaip Vokietijos Reicho vyriausybės įgaliotinis, dešias pastangas aprūpinti lietuvių darbui ir duona. Tačiau kartu pastebima, kad nebus paisoma tu nuostolių, kurių atnešta vokiečiams. Ir visų užsiuolių prieš nacional-socialistinę Reichą. Jeigu iš to seka, kad atsiskaitant nuo represijų, tai vis dėlto aiškėja, jog su Lietuva ir lietuvių tauta nebus elgiama su simpatija ir pasitikėjimu. Tuo pat metu ir gyventojus kreipėsi atsiskaitant generalinis komisaras von Renteln, reikalaujamas, kad Lietuvos gyventojai stropiai vykdytų visus vokiečių įsakymus. Apygardų komisarai paskirti Kauno miestui, Kauno apygardai, Vilniaus miestui, Vilniaus apygardai ir Šiaulių apygardai.

"Idomu pastebėti, kad pirmas generalinio komisaro įsakymas yra nukreiptas prieš žydus, kuriems uždrausta nuodotis trokturais, viešais parkais ir tt."

Ženevos dienraščio "Journal de Geneve" korespondentas iš Berlyno praneša: "Prie Vokietijos prijungti Lenkijos provincijų gubernatorius (Statthalter) Greiseris paskelbė Fuhrerio vardu, kad vokiečiai, repatriavę iš Pabaltijo valstybių ir dabartinių metų kolonizaciją Lenkijos sritis, nebegrįšią į savo ankstybesnias valstybes. Tokiu būdu Pabaltijo valstybėse nebebusių daugiau vokiečių tautybės gyventojų.

"Po šios pirmosios oficialinės deklaracijos apie vokiečių kolonizacijos planus

rytuose kyla įvairių klausimų: Ar Lenkija pasitenkins kolonizacijai vien tik Lenkijos kraštais? Kas pasidarys iš Pabaltijo valstybių ir tt. Jeigu negalima duoti jokio tikslaus atsakymo, tai tenka prisiminti principą, kuris yra paskelbtas trečiojo Reicho teoretikų: 'Vokiečių kardą seka vokiečių plūgas'.

"Ypatingas dėmesis tenka Lietuvai, kuri prieina prie Vokietijos sienų. Vokiečių vyriausybės laikysena šios šalies atžvilgiu verta dėmesio.

"Prasidėjus vokiečių ir sovietų karui, lietuvių tauta sukilo prieš bolševikų priešpauką. Birželio 23 d. raudonieji komisariai buvo išvisti iš Kauno bei Vilniaus. Buvo sudaryta nauja tautinė vyriausybė, vadovaujama Ambrazevičiaus. Ši vyriausybė tuojau pat paskelbė Lietuvos nepriklausomybę ir tokiu būdu atskyrė Lietuvą nuo Sovietų Sąjungos.

"Antra vertus, pagal lenkų ir sovietų susitarimą Londone, pati Rusija atsiskyrė nuo savo sutarties su Vokietija. Iš to seka, kad vokiečių akimis žiūrint, Lietuva nebėra teritorija, priklausančiai Sovietų Sąjungai.

"Tokiomis aplinkybėmis kyla klausimas, ar vokiečių kariuomenė, įgyjuodama ir Lietuvą, yra įėjusi į prieš teritoriją, ar ne? Tenka pastebėti, kad vokiečių vyriausybė ignoruoja lietuvių tautinį sukilimą, naujos vyriausybės sudarymą ir net nepriklausomybės paskelbimo faktą. Nei vokiečių spauda, nei Berlyno vyriausybės atstovai niekuomet nėra oficialiai pasisakę dėl naujosios padėties.

"Paskirdama civilinius komisarus, Vokietija įsiskiria Lietuvoje, kur tautinė lietuvių vyriausybė dar tebeegzistuoja, padėdama sugrįžti į normalines vėžes kraštui, kuris karo smarkiai nuniokotas.

"Koks bus šios lietuvių vyriausybės likimas? Gerai informuotose sluoksniuose laikomas galimu eventualinis bendradarbiavimas tarp lietuvių valdžios ir Reicho komisarų. Tačiau šis galimumas pareis nuo to, ar bus pripažinta Lietuvos nepriklausomybė ir, antra vertus, kaip bus nusistatyta klausimų, pažymėtų anksčiau, būtent, ar vokiečių kariuomenė, įgyjuodama ir Lietuvos teritoriją, yra įėjusi į prieš kraštą, ar ne."

Lozano laikraštis, "Gazette de Lausanne", iš Berlyno skelbia šitoki savo korespondento pranešimą: "Telegramų agentūra trumpai paskelbė okupuotosios Lenkijos vokieškojo gubernatoriaus Greiserio kalbą, kurioje pasakyta, kad vokiečių tautybės gyventojai, atvykę iš Pabaltijo kraštų, nebegrįšią į savo buvusius kraštus, bet pasiliksią Vokietijos Reicho pasienyje. Vokiečių politika turinti tikslą koncentruoti visas rasines pajėgas dabartinėse aiškiose sienose. Prisimintus, kad tik ką buvo proklamatuotas Lvovo srities prijungimas prie Lenkijos generalinės gubernatūros, kuri tokiu būdu padidėjo, galima išreikšti hipotezę, kad vokiečių politika rytų atžvilgiu numato sudaryti visą eilę valstybių — daugiau ar mažiau nepriklausomų. — bet nenori tiesioginės eneksisijos."

Švedų laikraštyje "Aftonbladet" paskelbtas redakcinis straipsnis "Pabaltijo ateitis." Straipsnyje pažymi-

Trys Raudonarmiečiai

Amerikos laikraščio reporteris nutraukė šiuos 3 raudonarmiečius kazin kur užfrontė. Šiandien gal jau nėra jų gyvų.

ma, kad trijų Pabaltijo valstybių laisvės periodas po didžiojo karo buvęs trumpas. Nepaisant dažnai sunkių vidinių krizių ir rūpesčių užsienio reikalais, tos valstybės vis tik sukūrė savo valstybinę santvarką, kol jos nebuvo nuo bolševikų gruboniškumo. Jos buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą ir virto auka destruktivinio rusų darbo bei teroro, kuris pasi- reikšė suėmimuose, žudynėse, ištėrimuose ir persekiojimuose. Estijos, Latvijos ir Lietuvos kančios paskutiniiais metais buvo neišpasakytos. Šiandien ten vokiečiai sutinkami kaip išlaisvintojai; baimė pavirto džiaugsmu. Deja, tas džiaugsmas sujungtas su skausmais, nes Pabaltijis dabar pasidarė kovų vieta tarp vokiečių ir rusų. Karas, ypač Estijoje, sumaikino daug la turėti jokių abejojimų.

Atstajtoje ir suvienytoje Europoje visas Pabaltijis sudarysias vienintelį Rusijos kila klausimas, kuo gali padėti jms toje nelaimėje. Švedija. Straipsnio autoriai produktus ir reikalauja pramonės gaminių ir specia-

valstybių suteikti kiek galima greičiau humanitarinę pagalbą. Panaši akcija yra pradėta Danijoje. Švedai gi turėtų žiūrėti ir toliau.

"Rytinis Baltijos jūros krantas visuomet buvo svarbią santvarką, kol jos nebuvo nuo bolševikų gruboniškumo. Jos buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą ir virto auka destruktivinio rusų darbo bei teroro, kuris pasi- reikšė suėmimuose, žudynėse, ištėrimuose ir persekiojimuose. Estijos, Latvijos ir Lietuvos kančios paskutiniiais metais buvo neišpasakytos. Šiandien ten vokiečiai sutinkami kaip išlaisvintojai; baimė pavirto džiaugsmu. Deja, tas džiaugsmas sujungtas su skausmais, nes Pabaltijis dabar pasidarė kovų vieta tarp vokiečių ir rusų. Karas, ypač Estijoje, sumaikino daug la turėti jokių abejojimų.

Atstajtoje ir suvienytoje Europoje visas Pabaltijis sudarysias vienintelį Rusijos kila klausimas, kuo gali padėti jms toje nelaimėje. Švedija. Straipsnio autoriai produktus ir reikalauja pramonės gaminių ir specia-

listų, kurių turi Švedija. Bendradarbiavimas su Pabaltijo yra bendras reikalas visoms Baltijos krantų tautoms ir visai Europai.

"Dabar švedai gali suteikti humanitarinę pagalbą, kuri yra reikalinga labai skubiai. Švedai turi žiūrėti į ateitį, kada jie vėl galės bendradarbiauti su laisvomis ir ekonomiškai pažangiomis tautomis."

Lietuvoje paskelbtas pranešimas, kad susisiekimas tarp Kauno ir Šiaulių sustabdytas. Dabar keliauti leidžiama tik kariams ir uniformuotiems policininkams.

Raudonasis Kryžius perspėjo gyventojus, kad iš provincijos vietų niekas nevyktų į Kauną pašalpy. Pašalpos reikalu reikalinga kreiptis į Raudonojo Kryžiaus komitetus, esančius provincijoje, arba į vietos valdžias savivaldybę, jeigu komitetas dar nesudarytas.

Per Kauno radiją laike paskaitą poetas ir žurnalistas Petras Babickas. Jo paskaita buvo specialiai taikoma lietuvių jaunimui. Jaunimas buvo raginamas nenusiminti ir pasitikėti geresne ateitimi.

MIRTIS VISIEMS VAGIMS IR PLŠIKAMS.

Kauno karo komendantas Bobelis paskelbė: Pastebėta, kad kai kurie gaivalai bando daryti įsilaužimus, apilėsimus ir kitus kriminalinius nusikaltimus. Ispėjau, kad šios rūšies nusikaltimai-vagys, plėšikai ir kiti bus baudžiami mirties bausme nusikaltimo vietoje.

Ar buvo visuotinis triušis? — Kaip? — Ne, visų galėjo surinkti ir keltis dienas visų veislių gyvūnų, kurie gyvena išimėte po visa žemės kamoliu? — Kaip jis galėjo tuos gyvūnus prasiesti savo arkai sutalpinti? Iš kur žinoti tiek vandens, kad visa žemė apaugėtų? Kur tas vanduo dabar yra? — Kaip iš Nojaus seimyns galėjo atsirasti po trauko juodvėdžiai, raudonvėdžiai ir kitų veislių žvėries? Šitie ir šimtai kitų klausimų, i kuriuos negali atsakyti joks kunigas, yra nuostabiai ir aiškiai išdėstyti šitame veikalė. Kryžia be galo įdomi. Kas žodis — tai faktas; kas sakynas — tai naujas kūnigų argumentas grįva. Mokslas ir mokslas nuo pradžių iki galo. Kai- na 25c

TEISINGAS PATAREJAS

"Teisingas Patarėjas" aiškina daugiausia lyties ir sveikatos reikalus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintelis veikalas, kuris peuzins jūsų laiko ilgais pasakojimais ir nuobodžiais įsvadizojimais, bet trumpais ir aiškiais žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: kas reikia daryti, o ko nereikia, kad būtų galima be baimės naudotis gyvenimo smagumais ir nepadaryti klaidos. "Teisingas Patarėjas" atsakys jums net į tokius klausimus, kurių jūs kartais nenorėtumėt ir savo gydytojo klausiti. Beveik kiekvienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas "sekretas" išaiškintas.

Štai keliatas tų klausimų, kuriuos aiškina "Teisingas Patarėjas":

Ka reikia melle ir iš kur ji pareina? —

Kaip atsirado ir ka reikia bučkis? —

Ka reikia "pirmosios nakties teisingo" kuria seniau naudojosi kunigai ir dvarponiai? —

Ka reikia šiluminis žiedas? Balta tamsios sliet? Juonosios sdras? Rytų barstymas jaunims ant galvo? "Medaus Menas"? —

Kas reikia jaunai merginai žinoti prieš išteikimą kad nepadaryti klaidos? —

Kokio amžiaus geriausia tekėti ir vesti? —

Ka reikia žinoti pirmą naktį? Šito nepasako jaunims nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ka visi slepia, tą atvirai pasako "Teisingas Patarėjas". —

Arba Gindymo Kontrolės Klausimas. Turėt ar neturti vaikų? Tai opiausis kiekvienos seimyns klausimas. Ir "Teisingas Patarėjas" čia patikia įdomią informaciją. —

Be to, "Teisingas Patarėjas" pasakys Jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis? — Iš kur ir kaip atsirado žemė? — Kaip atsirado žmogus ant žemės? — Ir daug-daug kitų įdomių dalykų.

"Teisingo Patarėjo" parašymui buvo sunaudoti tokie mokslo veikalai, kaip Welso "Pasaulio Istorija", Jordano "Evolucijos Pagrindai", McCabe'o "Civilizacijos Evolucija", Boelsche's "Žmogaus Evolucija", D-ro Gates "Sexual Thruths" ir daugybė kitų. Tai kartu mokykla ir papuošimas namuose. Kaina \$1.50 Užsisakykit "Teisingą Patarėją."

KELEIVIS

253 Broadway,

South Boston, Mass.

Plaukė Juromis 87 Dienas

Šitoj valtelėj kapitonas Alfred Nilson atplaukė iš Sancha-jaus (Kinijoje) į New Yorką. Jo kelionė tęsėsi 87 dienas.

Vietinės Žinios

PRANAŠAUJA NAUJĄ STREIKŲ BANGĄ.

Salerno kaltina pelnagrobius, kurie kelia kainas.

Massachusetts valstijos CIO pirmininkas Joseph Salerno pranašauja naują streikų bangą, jeigu valdžia nepažabos pelnagrobių, kurie tik kainas kelia ir milijonus daro, bet darbininkams algų nenori pakelti. "Demokratija virsta pasityčiojimu," jis sako, "jeigu pramonės pelnas tampa žaliom ganyklom vien tikrai darbdaviams. Dalis tų pelnų priklauso darbininkams, todėl darbdaviams neturi but leidžiama viena ranka kelti šalies vėliavą, o antra ranka vogti darbininkų uždarbį."

Jeigu valdžia šitų pelnagrobių nepažabos, sako Salerno, tai darbininkai turės streikų pagalba reikalauti priklausancios jiems dalies.

Nuo karo pradžios pragyvenimo reikmenys pabrango jau 50 nuosimčių, sako jisai, o korporacijų pelnai pakilo 55 nuosimčių. Gi darbininkų algos jeigu ir pakilo truputį, tai pragyvenimas prašoko jas keliolika. "Mes reikalaujam istatymo," tęsia Salerno, "kuris pažabotų pelnagrobius ir sulaikytų kainų kėlimą. Algų pakėlimas nieko nereiškia, jei darbdaviai tuojuos pakelia kainas dvigubai aukščiau."

Šitoki pareiskimą jis padarė savo kalboje, pasakytą per radiją Labor Day išvakarėse.

Nuvirto po traukinio ratais.

Columbia Circle, South Boston, po elektriškojo traukinio ratais aną vakarą nuvirto nuo platformės girtas alyv. Buvo netoli nuo jo du jauni vyrai spejo užtraukti jį ant platformės pirmą negu traukinys atbėgo. Nuvirtęs jis tik per plauką nepasiekė "gyvosios" rėlės: elektrika butų jį nutrenkus ant vietos.

60 dienų ančių medžioklė.

Šimet ančių medžioklės sezonui skiriama 60 dienų. Toks yra federalinės valdžios patvarkymas. Šiaurės valstijose sezonas atsidaro spalio 1 d.; vidurio valstijose—spalio 16 d., o pietų valstijose—lapkričio 2 d. Prie šiaurės valstijų priskaitomi Maine'o ir New Hampshire, o prie vidurio—Massachusetts, Rhode Island, Connecticut ir Vermont.

Sprogimas po žeme.

Ant Kenmore skvėro perėita subata sprogo požemio dujos, išmesdamos viršun keliolika geležinių dangčių. Viena uždanga net automobilį iškėlė kelias pėdas aukščiau.

YVONNE'S HOUSE OF BEAUTY

YVONNE NAURA
Lietuvi Motery Grožio Kultūros
Lavinata Ekspertė
9 EASTERN AVENUE
Dedham, Mass.
Tel. DEDham 1636

Bostono mokyklės nepavyojingos.

Sveikatingumo komisnierių Dr. Jakimavičius-Jakmauh praneša visuomenės žiniui, kad Bostono jūros mokyklės sveikatingumo žvilgsniu nėra pavojingos ir žmonės gali naudotis be baimės užsikrėsti vaikų paralyžium.

Šitą pranešimą Dr. Jakmauh padarė dėl to, kad paskutinėmis dienomis Bostono apylinkėje pasirodė ke lias vaikų paralyžium su sigrimų ir žmonės pradėjo kalbėti, kad šiliga atsiradusi iš užteršto jūros vandens Bostono mokyklėse.

Politikieriaus Coakley'o byla senatė.

Visą pereiną savaitę Massachusetts valstijos senatė buvo nagrinėjama gubernatoriaus Tarybos nario Coakley'o skandalinga byla. Jis yra kaltinamas tuo, kad užriebius kyšius paleisdavęs iš kalėjimo žmogžudžius ir kitokius kriminalistus. Pristatyti liudininkai jau parodė mokyklė šitam raketui po \$1,500 ir daugiau. Politiniai Coakley'o oponentai reikalauja, kad jis būtų "impyčytas" kitaip pasakius—pašalintas iš savo pareigų.

Manevrai Massachusetts valstijoje.

Pereita savaitę prasidėjo didieji Naujosios Anglijos manevrai. Tariamoji "prieš armija" susidedanti iš 25,000 kareivių, įsiveržė į Massachusetts valstiją ir nuėjo apie 50 mylių gilumon. Yankių Divizija, kuri buvo pasislėpusi girioje ir vakarus nuo Gardnerio, pereinatos subatos naktį užėmė apsigynimo pozicijas, kad užkirtus "priešui" kelią eiti toliau.

Pacientas supiaustė slaugę.

Massachusetts akių ir ausų ligoninėje pereiną penktadienį buvo pavojingai peiliu subadyta ir supiaustyta p-le Ethel Ordway, 28 metų amžiaus slaugė, kuri norėjo su laikyti italą pacientą, kuris išsoko per langą su visais rėmais ir mėgino pabėgti. Pasiutusi italą vos nugalėjo du vyrai. Dabar ji nusiunte į beprotnamį.

Sunkiai serga dr-go Zabizio žmona.

Jau kelinta savaitę Mt. Auburn ligoninėje Cambridge guli Barbara Zabitis. Pirmiau suparaliziavo jos tiesiąją ranką, koją ir dalį galvos. Perkokį laiką ligonė mažai galėjo kalbėti, paskiau biskį pasitaisė. Bet vėliau liga vėl pablogėjo ir reikėjo vežti atgal į ligoninę. Draugės, kurios turi valandėlę laisvo laiko, malonėkite ligonę aplankyti.

Rep. B.

Streikas sutrukdė aeroporto statybą.

Tarp Bedfordo, Lincolnio ir Concordo miestelių yra statomas naujas aeroportas kariuomenės aviacijai. Pereitą savaitę sustreikavo tos statybos darbininkai, reikalaudami po 85 centus į valandą atlyginimo. Kontraktoriaus sako, kad jis buvo samdęs juos po 63 centus į valandą ir tokiu pagrindu priėmęs valdžios kontraktą, taigi daugiau jis negalės mokėti, jei valdžia jam nepriėdės prie sulytos kontrakto kainos. Jis jau kreipėsi tuo reikalu į valdžią.

Dujos parbloškė 15 darbininkų laivyno dirbtuvė.

Bostono laivyno dirbtuvėj pereitą savaitę kazin kokiū būdu atsidarė chemiškas aparatas gaisrams gesinti ir pasiliuosavo anglidario dvidegio (carbon dioxide) dujos, kurios bematant parbloškė 15 darbininkų. Penkis jų be sąmonės teko vežti laivyno ligoninė. Vyriausybė tuoj pradėjo tyrinėti, ar tos dujos pasiliuosavo atsitiktinai, ar kas atidarė aparatą sabotožo tikslais.

Buvo be darbo, bet turėjo 2 žmonas.

William F. Sullivan, 27 metų amžiaus alyv, buvo senai jau be darbo ir gyveno iš WPA paramos, tačiau turėjo dvi žmonas, vieną Roxburyje, o kitą New Hampshire valstijoje. Pabuvęs kiek laiko su viena, jis važiuodavo neva "darbo jieskoti" ir tada aplankydavo antrą žmoną. O kai su ja nusibosdavo, tai jis vėl važiuodavo "darbo jieskoti," ir tada atvykdavo pas pirmutinę savo "sweetheart."

Pagaliau išėjo į aikštę, kad jis turi 2 moteris ir policija jį suėmė. Sullivan buvo nuteistas 2 metams į pataisos namus.

Vėl nelaimė Sumnerio tunely.

Anksty pereinatos subatos rytą Sumnerio tunely vėl atsitiko nelaimė. Susikūlė du automobiliai, į kuriuos atsimušė dar du. Keturiuos mašinose suvirto į vieną kruvą, kurioj tapo sužeista 11 žmonių.

Jau kam nesiseka, tai nesiseka.

Troko vežikas Hardy važiuo troku į teismą, kur jis buvo šaukiamas dėl trafiko taisyklių peržengimo. Ir važiuodamas į teismą užmūšė 60 metų amžiaus žmogų. Hardy buvo areštuotas ir negalėjo priburt į teismą. Dabar bus bausmė ant bausmės.

Užmiršo gyvatę traukiny.

Iš New Hampshire valstijos atėjusiame į North Station traukiny tarnautojai rado didelę bonką su gyva gyvate. Matyt, koks nors trumpas atminties "gamtininkas" vežėsi ją namo, bet užmiršo pasiimti.

BOSTONO ELEVATED RAILWAY PAAISKINA.

Planas pervežimui didesniai skaičiui važiuotojų Bostono Elevated Railway linijos ateinančio rudens ir žiemos mėnesiais jau ruošiamas nuo senai, kaip praneša Edward Dana, prezidentas ir generalis menedžeris Bostono "EL."

Nuo rugšėjo pradžios, poėminiams ir gatvėkariams bus pridėta 2358 daugiau karų savaitės dienom, negu buvo vartojama iki šiol, ant 16,351 mylios kelių, žiemos pervežimams planai jau taiggi yra tvarkomi kad padauginus patarnavimą. Visos pastangos dedamos, kad sutikti tinkamai važiuotojų reikalavimus.

Pasirengiant rudens ir žiemos patarnavimams, "EL" padaugina penkis iki 10 operuotojų kas savaitę nuo birželio mėnesio šio metu.

"EL" yra įsitikinęs, kad publikos tranzitas be abejoj pastangas ir kuro sutaupymui. Nes milžiniška pajėga gelžvežinių ir didelės patalpos busuose, kuris keturis kartus daugiau ypatų gali pervežti su galionu gazolino, negu privaciai automobiliai.

"EL" pripažįsta atsakomybę koperavimo su Steito Departamentu gazolino taupyme ir dės visas pastangas, kad mašinose butų tinkamai sutvarkytos ir

kad gazolinas būtų taupomas.

Federalė valdžia jau pripažino reikalingumą viešo pervežimo prie apsiginklavimo darbų, nes jis yra pastovus ir greitas.

Tu, kurių darbas perkelti didelis skaičius žmonių pareiškė O.P.M. kalbant musų pačių žodžiais, yra "svarbiausiu apsigynimui ir lygiagrečiu civiliam gyvenimui."

Lietuvių Radio programos.

Šeštadienį, Rugšėjo 6, radio programa per stotį WO-RL nuo 8:30 ryto: (1) Dainos ir muzika.

Sekmadienį, Rugšėjo 7, radio programa per tą pačią stotį nuo 9:30 ryto: (1) Wally Jassons orkestra iš So. Bostono; (2) dainininkė Akvilė Siaurūtė iš Dorchesterio; (3) dain. Ona Savičiūnienė ir Albina Bucevičienė iš So. Bostono.

Steponas Minkus.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUTI TYTOJAI (Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas
Sausės priežiūra, kaina priemama
326 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4618

SENIAUSI SOUTH BOSTONE

STOGDENGIAI-ROOFERS

Užtikrintas Stogo Gerumas ir Amžius. Išmokėjimais duodama, kurie nori.

Dedam visokius stogus: asphalt shingles, smala ir žvirgždas, ir etc.
Mes apdengiam Side Walls namus su mediniais šingeliais arba su ypatinga "insulating mastic." Puikios spalvos.

ORMSBY CO.

380 W. FIRST STREET, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU 2824-5

POLITIKIERIS BĖDOJ

Daniel Coakley, paskilbęs Bostono politikieris, pagaliau pateko bėdon. Jis kaltinamas paleisdavęs iš kalėjimo žmogžudžius už gerą atlyginimą.

Puikus Kambarys

Ruimingas, aplinkui medžiai, viename vyrui. Išrandaveju labai pigiai. Matyt galima bile laiku.
Mrs. A. Mikalauskas Suite 6
253 Broadway, South Boston.

AR NORI, AR NENORI TAISYTI REIKIA.

Visi Tavorai Brangsta, bet pas mus gausit senom kainom visokių

Geležies Reikmenu

PLUMBINGU. Geriausios Rušies PENTU, ALIEJU, STIKLU, SIENOMS POPIERIŲ. Visokių reikmenų prie Elektros. Visokių reikmenų iš GUMOS.

Visoks Tavoras garantuojamas. Kainos priemiamiausios. Pristatymas veltui. Užlekit ir Persitinkint.

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

A. J. ALEKNA, Savin.
628 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4148

Tel. TRObridge 6890

Dr. John Repshis

(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
276 HARVARD STREET
Kamp. Inman at. arti Central av.
CAMBRIDGE, MASS.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8.
392 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1320
Ligoninės ofisas—Back Bay
528 COLUMBUS AVE., BOSTON, MASS.
Valandos: Ryte ir pagal sutartį.
Telefonas: KENmore 7432

TEL. SOU 2712

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Specialybė: Akių, Vidurių Ligų, Ausų, Nosies ir Gerklės.
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą.
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas 21324

MEDICINOS DAKTARAS C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

Tel. SOU 2805

DAKTARAS J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vakare. Sereclomis: Nuo 9 ryto iki 12 diena.
447 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specializuoja Vyriškų organų nusilpnėjime. Gyvenimo permainų moterų. Moterų ir Vyrų ligas Kraujo ir Odos Ligas.
Valandos: nuo 10 iki 12 diena, nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
180 HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. 28624 Gyv. 31132

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS
Valandos: 9 iki 12, nuo 2 iki 6, nuo 7 iki 9. Sereclomis 9 iki 12 ir sustatoma.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžina žvilgsnį, ligazaminuoja ir prižiūri akis.
114 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 23 BOSTON. Telef. Lafayette 3271 arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INESTU IR NERVU LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien. Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
431 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
RES. 251 CHESTNUT AVE., Jamaica, Plain, Mass.
Res. Tel. Arnold 1028

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone SOUTH Boston 1068
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebintinai Pigios. Didelė pegerimui ir Hydraulic Breklis.

TAIPSI TAISSOME AUTOMOBILIUS IR TROKUS VISOKIŲ ĮDIRBYSCIŲ.
Peter Trečiokas ir Joe Kapociunas — ravininkai.
Taisyso ir demonstravimo vieta: 1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.,

NAMŲ SAVININKAI

Dabar kasdien visos Prekės brangsta. Namų pataisymo Prekės ir brangsta, todėl nėra išrokavimo laukt kol jos pabrangs daug daugiau. Geriausias laikas taisyti dabar.

PAS MUS DAUG VISOKIŲ PREKIŲ GALIMA GAUT LABAI PRIEINAMA KAINA.

Sienom popiera 6c. Rolis ir brangiau. MALEVA—VARNISH—SHELLAC

Aliejus—Tarpentinas—Le ad—Kalcimain—Lime—Plaster Cementas—Dratai—Stogam Popiera—Smala—Singeliai

Viską, kas reikalinga prie taisyso namų, pas mus gausite žymiai pigiau. Didesnius kiekius pristatome dykai. Užlekitė pasižiūrėt.

SOUTH BOSTON HARDWARE, INC.

JONAS KLIMAS,—VEDEJAS
322 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU 1756 tarpe D ir E Streets

Patyrusi gaspadinė paduoda PICKWICK

'LIGHT' ALE

Tiems, kurie mėgsta lengvesnį švelnesnį Elių

'Regular' ALE

Tiems, kurie myli nuo senai mėgstamą

BREWED BY HOFFENREPER & CO., Inc. Boston, Mass. BREWERS SINCE 1870